
Sporočila

Slovenska
minoritska
provinca
svetega Jožefa

3	Uvodnik
5	Iz provincialata
9	Iz našega reda
20	Obvestila
22	Iz naših samostanov
30	Iz naših misijonov
33	Odmevi
34	Iz naše preteklosti

Sporočila - glasilo slovenskih minoritov
leto LI

Izdaja: Slovenska minoritska provinca sv. Jožefa,
Minoritski trg 1, 2250 Ptuj, Slovenija,
e-pošta: minoriti@rkc.si, <http://minoriti.rkc.si>

Urednik: p. Matei Senteş, prov. tajnik
Prelom in priprava za tisk: p. mag. Tomaž Majcen
Odgovarja: p. Milan Kos, prov. minister

Ovitek: Julija Zornik
Tisk: Tiskarna Povše

UVODNIK

Dragi bratje in sestre!

Sv. Frančišku Asiškemu pripisujemo zasluge za postavljanje jaslic s spominskim obeležjem v Grecciu pred 800 leti. To pomeni, da bomo v teh božičnih dneh obhajali 800-letnico tega dogodka. Papež Frančišek je v apostolskem pismu *Admirabile signum* (2019), v katerem se pogloblja v pomen in pomembnost jaslic, razmišljal o Grecciu leta 2023. Ob razlagi duha svetega Frančiška nas papež spomni: Jaslice so namreč kot živi evangelij, ki teče s strani Svetega pisma. Medtem ko zremo božični prizor, smo povabljeni, da se duhovno odpravimo na pot, pritegnjeni od ponižnosti Njega, ki je postal človek, da bi srečal vsakega človeka. Odkrili bomo, da nas On tako ljubi, da se je združil z nami, da bi se mogli tudi mi združiti z Njim.

Papež Frančišek, ki gleda z očmi srca, pravi, da je sv. Frančišek s preprostostjo tega znamenja opravil ogromno dejanje evangelizacije. Njegov pouk je vdrl v srca kristjanov in do današnjega dne ostaja pristna oblika, s katero ponovno čisto preprosto predložimo lepoto svoje vere ...

Vabim vas, da se pustimo voditi Duhu in se v teh dneh spominjamo nasveta papeža Frančiška: Pred jaslicami se duh rad poda v čas, ko smo bili otroci in smo nestrpno pričakovali čas, ko jih bomo začeli postavljati. Ti spomini nas pripravljajo, da se vedno znova zavemo velikega daru, ki nam je bil dan, ko nam je bila posredovana vera; istočasno pa nam dajo začutiti dolžnost in veselje, da otrokom in vnukom damo isto izkustvo. Ni pomembno, kako pripravimo jaslice. Lahko so vedno iste ali pa jih vsako leto spremenimo; pomembno je, da govorijo našemu življenju. Kjerkoli in v katerikoli obliki jaslice govorijo o Božji ljubezni; o ljubezni Boga, ki je postal otrok, da bi nam povedal, kako blizu je vsakemu človeku, ne glede na to, v kakšnem položaju je.

Ob tem želim vsem nam postaviti dve vprašanji. Koliko se zavedamo velikega daru, ker nam je bila posredovana vera? Evangeljsko sporočilo nas vabi, da s čudenjem in hvaležnostjo prepoznamo Božje darove. Znati se zahvaliti, znati hvaliti, kar Gospod dela za nas. Kako zelo pomembno je to! Vprašajmo se torej, ali smo sposobni izreči »hvala«. Kolikokrat rečemo »hvala« bratom v samostanu, v družini, v skupnosti, v Cerkvi? Kolikokrat rečemo »hvala« tistemu, ki nam pomaga, ki nam je blizu, ki nas spremlja v življenju? Pogosto nam je vse samoumevno. To se zgodi tudi do Boga. Zelo lahko je iti do Gospoda ter ga nekaj prositi, toda vrniti se in se zahvaliti ... V teh dneh nam je predlagan en zgled, še več – Zgled (z veliko začetnico), na katerega gledati: to je Marija, naša Mati. Marija je, potem ko je sprejela angelovo oznanilo, pustila, da je iz njenega srca privrela pesem hvale in zahvale Bogu: »Moja duša poveščuje Gospoda ...« Marijo prosimo, naj nam pomaga razumeti, da je vse Božji dar in da se bomo znali zahvaljevati. Zagotavljam vam, tedaj bo naše veselje popolno. Samo v tistem, ki se zna zahvaliti, je popolno veselje.

Da se znamo zahvaliti, pa je potrebna ponižnost. Marijino srce je bolj kot katerikoli drugo sposobno sprejeti Božje darove. Da je Bog postal človek, je izbral ravno njo, preprosto dekle iz Nazareta, ki ni živelo v bogatih palačah oblasti, ki ni storilo nič podjetnega. Vprašajmo se, ali smo pripravljeni sprejeti Božje Dete ali pa se raje želimo zapreti v materialne gotovosti, v intelektualne gotovosti, v gotovosti svojih projektov.

In drugo vprašanje: Kako govorijo jaslice našemu življenju? Jaslice so pravzaprav »kot živ evangelij« (apostolsko pismo *Admirabile signum*, 1). Pri našajo evangelij tja, kjer živimo: v samostane, v

cerkve, domove, šole, na delovno mesto, na kraje srečevanja, v bolnišnice, na trge ... Vprašajmo se: Ali nas spominjajo na nekaj bistvenega, da Bog ni ostal neviden v nebesih, ampak je prišel na zemljo, je postal človek, otrok? Ali ob njih začutimo Božjo bližino? Bog je bil vedno blizu svojemu ljudstvu, a ko se je učlovečil in se rodil, je prišel blizu, zelo blizu. Ali ob jaslicah odkrivamo, da je Bog resničen, konkreten, živ in otipljiv? Bog ni oddaljeni gospod ali hladen sodnik, ampak je ponižna Ljubezen, ki se je spustila vse do nas. Dete v jaslih nam posreduje svojo nežnost. Nekateri kipci upodabljajo »Jezuščka« z razširjenimi rokami, kot da bi sporočali, da je Bog prišel zato, da bi objel našo človeškost. Ali znamo stati pred jaslicami in tam izročati Gospodu življenje, govoriti mu o ljudeh, o stanju, ki ga nosimo v srcu, napraviti z Njim obračun leta, ki se izteka, podeliti z Njim pričakovanja in zaskrbljenosti?

V božični noči v Grecciu je eden od navzočih imel videnje, kako je dete v Frančiškovih rokah oživel.

Kot oživi hostija v duhovnikovih rokah. Ob prazniku torej ne oživljajmo božičnih figur, temveč poskrbimo, da bo oživel naše srce. Svojemu bivanju dodajmo življenje in čustva. Dramatika živih jaslic je lahko zgolj spektakularen dogodek, ki ga je mogoče vsako leto scensko ponavljati. Pri sv. Frančišku ne gre za uprizarjanje drame, temveč doživljanje dramatičnosti Božjega prihoda na zemljo. Božič je zato vsako leto edinstvena priložnost, da se detetu Jezusu približamo na neponovljiv način. Kako? Tako, da božično praznovanje postane Božji dotik, ko naše srce postane najlepša monštranca na svetu. Tako, da se v preprosti in živi veri temu Otroku (Evharistiji) približamo z ubogim in ponižnim srcem otroka.

Blagoslovljene in milostne dni obhajanja Jezusovega rojstva ter okrepljeno hrepenenje po srečevanju z Odrešenikom v novem letu 2024!

p. Milan Kos,
prov. minister

IZ PROVINCIALATA

XVI. seja prov. definitorija

V minoritskem samostanu Matere Božje na Ptujski Gori je 20. oktobra 2023 potekala XVI. redna seja provincialnega definitorija.

1. Uvodno molitev je pripravil p. Janez Šamperl.
2. Sprejet in potrjen je bil zapisnik XV. redne seje prov. definitorija.
3. Prov. definitorij se je srečal z brati tamkajšnjega samostana. Bratje so predstavili redovno življenje in apostolat, ki v veliki meri obsega romarsko pastoralo. Glede na to, da so 1. avgusta 2023 prišli trije bratje na novo, se še vedno seznanjajo s posameznimi aktivnostmi, ki potekajo na Ptujski Gori. Skrb za pastoralno delo prav tako terja svoj čas. Prov. minister se je bratom zahvalil za njihovo razpoložljivost in pastoralno delo ter poudaril, da je treba biti pozoren na bratsko življenje in medsebojno sprejemanje, saj je to osnova, da lahko pričujemo.
4. Prov. definitorij je potrdil službe bratov na duhovnem kapitlju: predsedniški svet – p. Milan Kos, p. Janez Šamperl in p. Toni Brinjovc; moderatorja – p. Janez Šamperl in p. Toni Brinjovc; zapisnikar – p. Danilo Holc; liturgist – p. Anton Borovnjak in ekonom – p. Matei Senteş. Vsi bratje so lepo vabljeni, da se duhovnega kapitlja udeležijo in aktivno sodelujejo ter posredujejo svoje predloge za sklepni dokument duhovnega kapitlja.

5. Prov. minister p. Milan Kos je prov. definitorij seznanil z vsebino pogovora, ki ga je imel z gen. ministrom p. Carlosom A. Trovarellijem. Njegov predlog je, da pripravimo ponudbo za »izkušnjo bratskega življenja in apostolata« v našem samostanu. To bi predstavili predstojnikom posameznih jurisdikcij v Aziji in jih povabili, da se nam kakšen brat pridruži in opravi ta program. Prov. definitorij je sprejel odločitev, da bosta samostana na Ptujski Gori in v Olimju pripravila omenjeni program kot ponudbo bratom iz tujine.

6. P. Danijel Golavšek je po izteku bivanja izven samostana napisal pismo, v katerem je predstavil svoj položaj. Odprt je za nadaljnje pogovore o vrnitvi v bratstvo.

7. Prov. minister p. Milan Kos nas je seznanil s potekom pogovorov z Nadškofijo Ljubljana in župnijo Ljubljana – Sv. Peter glede našega samostana v Ljubljani.

8. Minoritski provinci sv. Jožefa v Romuniji smo odobrili finančno pomoč za prenovo ogrevanja v vzgojni ustanovi v Romanu.

9. 29. novembra 2023 bomo na Ptujski Gori s primernim duhovnim programom praznovali 800-letnico potrditve Vodila.

10. Razno:
Predvidena naslednja seja bo 21. novembra 2023.

XVII. seja prov. definitorija

V minoritskem samostanu sv. Frančiška v Piranu je 21. novembra 2023 potekala XVII. redna seja provincialnega definitorija.

1. Uvodno molitev je pripravil p. Ernest Benko.
2. Sprejet in potrjen je bil zapisnik XVI. redne seje prov. definitorija.
3. Prov. definitorij se je srečal z brati tamkajšnjega samostana. Bratje so predstavili redovno življenje in apostolat, ki je trenutno v veliki meri okrnjen, ker občina Piran obnavlja stopnišče do cerkve; tudi cesta, ki vodi na naše dvorišče, je zaradi obnove zaprta. To pomeni, da verniki ne morejo priti v cerkev sv. Frančiška. Zaradi tega imajo maše v cerkvi Marije Tolažnice. Še vedno se izvajajo nekatera dela: ureditev meditativnega vrta in lapidarija, pleskanje posameznih prostorov v samostanu ... Bratje sami skrbijo za gospodinjstvo, kadar nimajo skupin ali prostovoljcev. Načrtujejo delo s turisti v prihajajoči sezoni, ko bodo dali poudarek na duhovno ponudbo. Prov. minister p. Milan Kos se jim je zahvalil za njihovo delo in pričevanje.
4. Opravili smo refleksijo duhovnega kapitlja. Po mnenju vseh je bil duhovno bogat in zelo koristen za vse. Postavimo si vprašanje, kako narediti korak naprej, da bi vsi bratje z navdušenjem živeli in pričevali med ljudmi, kjer delujemo. Prihodnji definitorij bomo posvetili delno tej vsebini in z referentom za duhovne poklice poskušali najti primerne aktivnosti, ki bodo mladim pomagale odkrivati njihovo življenjsko poklicanost.
5. Prov. minister p. Milan Kos nas je seznanil s pismom, ki ga je napisal p. Danijelu Golavšku glede njegove nadaljnje odsotnosti iz samostana.
6. Božično-novoletno srečanje bo 2. januarja 2024 v minoritskem samostanu sv. Petra in Pavla na Ptuj. Tudi tokrat k sveti maši in na srečanje povabimo člane OFS in ožje sodelavce.
7. Prov. minister p. Milan Kos nas je seznanil s potekom dogajanj v Ljubljani, glede minoritskega samostana sv. Maksimilijana Kolbeja.
8. Minoritskemu samostanu sv. Frančiška v Piranu smo odobrili finančno pomoč za preureditev kopalnice v klavzuri, ki bo namenjena bolnim in starejšim bratom.
9. Župniji Svete Trojice v Podlehniku smo odobrili obnovo ostrešja na prezbiteriju podružnične cerkve sv. Marije v Podlehniku.
10. Nadžupniji Ptuj – Sv. Jurij smo odobrili povračilo najetega posojila pri provinci do 31. decembra 2024.
11. Razno:
 - V adventnem času leta 2024 bosta p. Danilo Holc in p. Martin Gašparič vodila misijon v župnijah Pertoča in Cankova.
 - Naslednja seja prov. definitorija bo 13. decembra 2023.

P. Matei Senteș,
tajnik province

SLOVENSKA MINORITSKA PROVINCA SV. JOŽEFA
P R O V I N C I A L A T

Minoritski trg 1, 2250 Ptuj, Slovenija
Telefon: +386 (0) 59 073 100, faks: +386 (0) 59 073 110
e-pošta: minoriti@rkc.si, <http://minoriti.rkc.si>

Št. 106/23
14. 11. 2023

Zadeva: 800-letnica potrditve Vodila

Bula papeža Honorija III.

Škof Honorij, služabnik božjih služabnikov.

Ljubljenim sinovom, bratu Frančišku in drugim bratom iz reda manjših bratov pozdrav in apostolski blagoslov.

Apostolski sedež navadno ustreže pobožnim prošnjam in dobrotno ugodi poštenim željam prosilcev. Vaše pobožne prošnje, dragi sinovi v Gospodu, so nas nagnile, da vam tu napisano Vodilo vašega reda, ki ga je odobril naš prednik blagega spomina papež Inocenc, z apostolsko oblastjo potrdimo in s tem pismom sprejmemo v varstvo. To Vodilo je tako ...

Prav nikomur torej ni dovoljeno te listine, ki smo jo potrdili, kršiti ali ji drzno nasprotovati. Če bi si pa kdo drznil in poskusil, naj ve, da si bo nakopal jezo vsemogočnega Boga in njegovih blaženih apostolov Petra in Pavla.

V Lateranu, dne 29. novembra, v osmem letu našega papeževanja (1223).

Dragi bratje!

Dana nam je milost, da lahko obhajamo 800-letnico tega dogodka. V skupnem načrtu province smo za to jubilejno leto zapisali: ozavestiti evangeljske svete – naše zaobljube, ki so kot stigme in nas delajo podobne Kristusu; graditi moč občestva, ki rojeva preroškost – svete navdihe, ki vključujejo vse brate in prinašajo »isto mišljenje«; razločevati, kako in kam vodi Sveti Duh našo provinco: novi načini, oblike. In v osebni načrt: Frančišek je postal »drugi Kristus«. Kako postajam jaz podoben Kristusu?

Če si bomo kot posamezniki, samostanska bratstva in provinca resno postavljali ta vprašanja in iskali nanje odgovor ter se trudili živeti, kot je zapisano v Vodilu, bomo na najlepši način praznovali to lepo obletnico.

S tem pismom vas vse brate vabim, da ta praznični dan obhajamo skupaj kot provinca, v okviru našega reda in Frančiškove konferenca v Sloveniji.

V okviru naše province ste vsi bratje ta dan povabljeni na Ptujsko Goro. Ob 11. uri se bomo zbrali v baziliki in se z duhovnim programom Bogu zahvalili za milost redovnega poklica ter prosili, da nam Gospod da moči za zvesto življenje po Vodilu. Srečanje bomo sklenili z bratskim kosilom.

Na ravni našega reda in vseh Frančiškovih redov ste lepo povabljeni ob 15. uri k spremljanju programa v lateranski baziliki preko videopovezave. Povezavo boste prejeli pravočasno.

Frančiškova konferenca v Sloveniji ta večer ob 20. uri pripravlja redno mesečno srečanje v okviru jubileja in permanentne vzgoje. Povezava preko Zooma nam bo omogočala, da se bomo lahko srečali z brati in sestrami, ki temeljijo na duhovnosti sv. Frančiška Asiškega, in poglobljali našo duhovnost.

Lepo bi bilo, da tudi vernikom pri mašah predstavite to naše praznovanje in jih povabite, da molijo za nas in seveda za nove duhovne poklice v naši provinci.

Vse brate vabim tudi k osebni duhovni pripravi na to obletnico. Predlagam, da v zahvalo za redovni poklic in obenem priprošnjo, da bi zvesto vztrajali na tej poti ter da bi nam Gospod dal milost poklicev, opravimo devetdnevno. Od 20. novembra do praznika dodajmo pri brevirju molitve, ki smo jih molili pred duhovnim kapituljem.

Dragi bratje, želim vam lepo praznovanje!

Mir in dobro!

p. Milan Kos,
prov. minister

IZ NAŠEGA REDA

Frančiškova konferenca

Št. 31/2023

Assisi, 4. oktober 2023

Praznik sv. Frančiška Asiškega

Vsem bratom in sestram Frančiškovih redov

**Popolni odpustek ob 800-letnici
praznovanja božiča sv. Frančiška v Grecciu**

Dragi bratje in sestre, Gospod naj vam da svoj mir!

Pišemo vam iz Assisija, kjer smo se zbrali ob praznovanju našega serafinskega očeta, da bi z vami delili velik dar in privilegij, ki nam ga je sveti oče hotel podeliti ob 800-letnici božiča v Grecciu. Tu je sveti Frančišek želel obeležiti Gospodovo rojstvo, tako da je postavil jaslice, ki so vodile do praznovanja evharistije, kjer se Jezus Kristus predstavi v kruhu in vinu.

V okviru praznovanja 800-letnice smo 17. aprila 2023 na svetega očeta naslovili naslednjo prošnjo: »Za pospeševanje duhovne prenovе vernikov in povečanje milostnega življenja prosimo, da bi verniki od 8. decembra 2023, praznika brezmadežnega spočetja Device Marije, do 2. februarja 2024, praznika darovanja v templju našega Gospoda Jezusa Kristusa, z obiskom cerkva frančiškovskih družin po svetu in molitvijo pred tam postavljenimi jaslicami lahko pod običajnimi pogoji dobili popolni odpustek. Prav tako lahko tisti, ki so bolni ali fizično nezmožni sodelovati, uživajo dar popolnega odpustka, tako da svoje trpljenje darujejo Gospodu ali opravljajo pobožne prakse.«

Apostolska penitenciarija je prošnjo pozitivno sprejela in odobrila njeno javno objavo.

**Zato bodo verniki v vseh cerkvah, ki so nam
zaupane v pastoralno oskrbo,
lahko dobili odpustek pod običajnimi pogoji
od 8. decembra 2023 do 2. februarja 2024.**

Prosimo vas, da v vseh naših krajih objavite ta »privilegij«, ki se dobro ujema s posebnim odnosom, ki se je vzpostavil med svetim Frančiškom in Cerkvijo, ko je papeža prosil za odpustek za tiste, ki obiščejo Porcijunkulo. Želimo, da bo to za vso Frančiškovo družino priložnost občestva in duhovne obnove za vsakega brata in sestro.

Naj Gospod podpre vse vaše korake in vam izkaže svoje usmiljenje!

Vaši gen. ministri in predsedniki:

Frances Duncan OSF,
predsednik IFC-TOR

Tibor Kauser OFS,
gen. minister

Massimo Fusarelli OFM,
gen. minister

Roberto Genuin OFM Cap,
gen. minister

Carlos Alberto Trovarelli OFM Conv,
gen. minister

Amando Trujillo Cano TOR,
gen. minister

Papeževo pismo ob 800-letnici potrditve Vodila manjših bratov

Papež Frančišek je ob 800-letnici potrditve Vodila manjših bratov papeža Honorija III. (29. novembra 1223) poslal pismo predstojnikom Frančiškove družine, ki so se v sredo, 29. novembra 2023, zbrali okoli oltarja s kardinalom vikarjem Angelom De Donatisom v baziliki sv. Janeza v Lateranu.

Papež Frančišek

Spoštovani generalni ministri frančiškove družine

p. Massimo Fusarelli, OFM,
p. Roberto Ganuin, OFMCap,
p. Carlos Alberto Trovarelli, OFMConv,
p. Armando Trujillo Cano, TOR!

Dragi bratje, z veseljem vam pošiljam svoje čestitke ob tako pomembni okoliščini za celotno frančiškovo družino, katere živo molitveno prisotnost in sinovsko bližino čutim od začetka petrinske službe. 800-letnica potrditve Vodila manjših bratov s strani papeža Honorija III. v Vatikanu 29. novembra 1223 je primerna priložnost ne samo za to, da se spomnimo zgodovinskega dogodka, ampak predvsem, da poživite v sebi istega duha, ki je navdihnil Frančiška Asiškega, da se je odpovedal vsemu ter začel enkratno in privlačno obliko življenja, ker je bila zakoreninjena v evangeliju in živeta sine glosa. Ta jubilej je lahko za vsakega čas notranjega prerodenja, prenovljenega misijonskega poslanstva Cerkve, ki kliče, naj gremo svetu naproti tja, kjer mnogi bratje in sestre čakajo na tolažbo, ljubezen in skrb.

Ganjen od teh čustev vam zato izročam spodbude, ki izhajajo prav iz besed asiškega ubožca, ki svojim

bratom predlaga, naj »spolnjujejo uboštvo in ponižnost svetega evangelija našega Gospoda Jezusa Kristusa [...]« (FPVod 12,4).

Spolnjevati evangelij

Potrjeno vodilo se res začenja in končuje z izrecnim sklicevanjem na evangelij. Uvodni izrazi so razsvetljuječ povzetek celotnega Vodila: »Vodilo in življenje manjših bratov je spolnjevanje svetega evangelija našega Gospoda Jezusa Kristusa z življenjem v pokorščini, brez lastnine in v čistosti« (FPVod 1,1).

Za sv. Frančiška je bil evangelij v središču njegovega bivanja; Cerkev je odobrila njegov namen ter ga vrnila njemu in vsem vam, Frančiškovim bratom, kot besedilo, ki ne izraža več samo duhovnega uvida nekega ustanovitelja, ampak obliko življenja. To je sporočilo veselja, ki sem ga pogosto hotel pokazati, ker »napolnjuje srce in celotno življenje ljudi, ki se srečajo z Jezusom« (Evangelij veselja, št. 1).

Zato je nujna vrnitev k temelju krščanske in krstne zavzetosti, ki se lahko v vsaki odločitvi pusti navdihniti Gospodovi besedi: Kristus je žarišče vaše duhovnosti! Bodite možje in žene, ki se v njegovi šoli resnično učijo »vodila in življenja«!

Poslušni Cerkvi

Predragi, da bi živeli Učiteljeve nauke, moramo ostati v Cerkvi. Frančišek to odločno pokaže, ker uvodnemu stavku, ki opisuje voljo spolnjevanja evangelijskih svetov, takoj doda prepričljive in enkratne besede po vsebini in jeziku: »Brat Frančišek obljublja pokorščino in spoštovanje gospodu papežu in njegovim zakonito izvoljenim naslednikom ter rimski Cerkvi. Drugi bratje so dolžni

ubogati brata Frančiška in njegove naslednike» (FPVod 1,2–3).

V tej zvezi »pokorščine in spoštovanja« do papeža in rimske Cerkve je prepoznal bistveno prvino za zvestobo klicu in za prejemanje Kristusa v eharistiji; zato brez oklevanja izjavlja svojo nujno pripadnost Cerkev. Torej živite duh Vodila v poslušanju in v dialogu, kot to predlaga sinodalna pot. Vztrajno podpirajte Cerkev, popravljajte jo z zgledom in pričevanjem, tudi ko se zdi, da to stane več!

Iti po svetu

Končno se želim vrniti k uvidu, ki ga prav tako vsebuje Potrjeno vodilo, da je treba iti po svetu. Govorec v prvi osebi, serafski oče izreče: »Svojim bratom pa svetujem, jih opominjam in spodbujam v Gospodu Jezusu Kristusu, naj se ne prerekajo in prepirajo, kadar hodijo po svetu, in naj ne sodijo drugih, ampak naj bodo krotki, miroljubni in skromni, blagi in ponižni. Z vsemi naj vljudno govore, kakor se spodobi [...] V katerokoli hišo pridejo, naj najprej rečejo: Mir tej hiši [...]« (FPVod 3,10–13).

Iti po svetu za vas, Frančiškovi bratje in sestre, pomeni konkretno uresničevanje potujoče poklicanosti v slogu bratstva in miroljubnega življenja, brez prerekanj in prepirov ne med vami in ne z drugimi, v izkazovanju »majhnosti«, s krotkostjo in blagostjo, z oznanjevanjem Gospodovega miru in v zaupanju previdnosti. Gre za poseben program evangelizacije, ki je možen za vsakogar.

V tej perspektivi je dobro ponovno odkriti lepoto značilne frančiškove evangelizacije, ki se rojeva iz bratstva, da bi spodbujala bratstvo; v resnici go-

vori, da je življenje, ljubezen, podarjena v služanju, največji način oznanjevanja. Zato ponovno odkrijte moč v tej posebni poklicanosti, ki je lastna »manjšim« in »ubogim«, kakršni ste po želji in po pripadnosti. Frančišek vam jo je dal v svojem Vodilu; prepričan sem, da v sozvočju s povabilom, ki ga namenjam krščanski skupnosti, da naj bo »Cerkev v izhodu«: »Danes je življenjskega pomena, da gre Cerkev, zvesta Učenikovemu vzoru, oznanjat evangelij vsem, v vse kraje, v vse okoliščine brez odlašanja, brez odpora in brez strahu. Evangeljsko veselje je za vse ljudstvo, nihče ne more izključiti nikogar« (Evangelij veselja, 23).

Zato vam pravim: ne obotavljajte se hoditi po svetu v »bratstvu« in »majhnosti«, deliti blaženost uboštva, postajati zgovorno evangeljsko znamenje in kazati našemu času, ki je zaznamovan z izkoriščanjem okolja in revežev, da je evangelij zares vesela vest za človeka, da bi našel boljšo smer za graditev novega človeštva, hkrati s pogumom, da se poda na pot k Jezusu, ki je bil bogat, pa je zaradi nas postal ubog, da bi mi obogateli po njegovem uboštvu (prim. 2 Kor 8,9).

Dragi bratje, izročam vam poslanstvo, da boste znali prepoznati prave poti, ki jih je treba prehoditi, da bi mogli drzno in zvesto odgovarjati prejeti karizmi. Ko se pripravljate na obujanje spomina temeljnih postaj zgodovine te velike frančiškanske družine, prosim za priprošnjo Device Marije ter svetega Frančiška in Klare Asiške; z veseljem delim svoj blagoslov ter vas prosim, da še naprej molite zame.

Rim, sv. Janez v Lateranu, 9. novembra 2023

Obletnica posvetitve lateranske bazilike,
rimske stolnice
Frančišek

Ob 800-letnici Frančiškovega Potrjenega vodila – 4. del

Uvod

Prišli smo do sklepnega dejanja predstavitve Potrjenega vodila. V prvih treh zapisih smo sledili zgodovinski poti in razvoju nastanka besedila, v zadnjem delu pa se bomo dotaknili vsebine. V tem trenutku me hkrati prevevajo občutki navdušenja in strahospoštovanja, saj ravno v teh dneh obhajamo osemstoletnico edinstvenega dogodka, ko je papež Honorij III. 29. novembra 1223 v lateranski baziliki v Rimu z bulo *Solet annuere* potrdil Vodilo manjših bratov, ki ga zaradi tega poznamo pod imenom »Potrjeno vodilo«.

Življenje po evangeliju

Izpolnjevati evangelij:

»Vodilo in življenje manjših bratov je spolnjevanje svetega evangelija našega Gospoda Jezusa Kristusa z življenjem v pokorščini, brez lastnine in v čistosti« (FPVod 1,1).

»da bomo ... živeli v uboštvu in ponižnosti ter po svetem evangeliju našega Gospoda Jezusa Kristusa, kar smo trdno obljubili« (FPVod 12,4).

Že ti dve vrstici bi zadoščali za naše razmišljanje o bistvu besedila in Frančiškove duhovnosti na splošno. Jedro tega, kar naj bi bratje živeli in k čemur naj bi se zaobljubili, je »spolnjevanje evangelija«. V Nepotrjenem vodilu je bilo dodano še »v hoji po Kristusovih stopinjah« (NPVod 1,1). To je tudi ključ za razumevanje celotnega besedila Potrjenega vodila.

Že prvi besedi »Vodilo in življenje« nam govorita o tem, da Vodilo ni le neko »besedilo«, ni mrtva

črka, niso samo navodila, ampak je živo, ker v sebi nosi življenje. Lahko bi celo dejali, da Vodilo JE življenje. Pravo in polno življenje pa je življenje po svetem evangeliju. Ne gre le za to, kar je Kristus učil, temveč predvsem za to, kar je sam tudi živel. Ko je Frančišek izgovoril besedo »evangelij«, je imel pred seboj »Jezusa Kristusa«. Evangelij je Jezus Kristus! V tem smislu se Frančišek in njegovo bratstvo razlikujeta od nekaterih drugih oblik posvečenega življenja prvega tisočletja in njegovega obdobja, ki so si za vzor bratskega življenja vzele prvo krščansko skupnost v Jeruzalemu. Frančišek za svoje bratstvo išče zgled bolj v dvorani zadnje večerje, kjer se je Jezus sklonil k učencem in jim umil noge. To podobo medsebojnega služenja v ponižnosti je Frančišek vzel tudi za svoje brate: »In drug drugemu naj umivajo noge« (FNPVod 6,3–4).

Navezovanje na Jezusa Kristusa in njegove apostole je simbolično nakazano tudi s številom poglavij Vodila; le-teh je dvanajst. Spomnimo, da jih je imelo Nepotrjeno vodilo dvakrat več, torej štiriindvajset.

Frančišek na začetku odgovarja na vprašanje, kako živeti sveti evangelij Jezusa Kristusa. Odgovor je: »... z življenjem v pokorščini, brez lastnine in v čistosti.« Gre za tri evangeljske svete, ki jih vsak Frančiškov brat po določenem obdobju preizkuša izpove v obliki zaobljub. Nauk o treh evangeljskih svetih kot temelju posvečenega življenja se je razvil v dvanajstem in trinajstem stoletju, torej v času življenja sv. Frančiška. Seveda to ni edini način življenja po evangeliju, saj je to razširjeno na vse krščane, so pa redovne zaobljube za redovnike bistven element življenja po evangeliju in hoje po stopinjah Jezusa Kristusa. Navsezadnje redovniki ravno v Jezusu vidijo vzor zvestega življenja po evangeljskih svetih.

Iz besedila je razvidno, da Vodilo ne nadomešča samega evangelija, pač pa služi kot povečevalno

steklo, s katerim se evangelij lahko lažje razume, predvsem pa tudi na konkreten način bolje živi. Kot je zapisal prvi Frančiškov življenjepisec Tomaž Čelanski, je za serafskega očeta Vodilo »knjiga življenja, upanje na zveličanje, srčika evangelija, pot popolnosti, ključ nebes, pogodba večne zaveze« (2 Čel 208).

Biti zvesti materi Cerkvi

Če sta prva in zadnja vrstica Vodila, ki govorita o življenju po evangeliju kot bistvenem elementu, tesno povezani, sta v podobnem »sorodstvenem« odnosu tudi druga in predzadnja vrstica, ki bratom na srce polagata polno občestvo s Katoliško cerkvijo in pokorščino do Petrovega naslednika. Simbol zvestobe do Cerkve predstavlja oseba kardinala zaščitnika:

»Brat Frančišek obljublja pokorščino in spoštovanje gospodu papežu Honoriju in njegovim zakonito izvoljenim naslednikom ter rimski Cerkvi. Drugi bratje so dolžni ubogati brata Frančiška in njegove naslednike« (FPVod 1,2).

»Poleg tega pod pokorščino zapovedujem ministrom, naj prosijo gospoda papeža za enega od kardinalov svete rimske Cerkve, ki bo to bratstvo vodil, ščitil in opominjal« (FPVod 12,3).

Ni nam treba posebej izpostavljati Frančiškove pokorščine do Cerkve. V tistem obdobju je mrgolelo duhovnih gibanj, ki so si ime ustvarjala z izrecno kritiko cerkvene hierarhije. Frančišek je kljub pomanjkljivostim in grešnosti Cerkve do nje gojil sinovsko držo, saj se je zavedal preprostega, a globokega dejstva, da je Kristus navzoč v svetu, predvsem preko zakramenta evharistije, le po rokah služabnika Cerkve.

Okvir Vodila torej sestavlja omenjene začetne in zaključne vrstice, ki nam nudijo pravi ključ za razumevanje besedila: življenje bratstva se uresničuje v izpolnjevanju uboštva, ponižnosti in evangelija Jezusa Kristusa, v občestvu s Cerkvijo in v pokorščini njej.

Naslovi po poglavjih

Vsako poglavje ima sicer svoj naslov, a so nekatere osrednje teme navzoče v različnih delih besedila, kot bomo videli kasneje. Vodilo nosi naslednje naslove:

1. *V imenu Gospodovem se začne življenje manjših bratov*
2. *Tisti, ki žele to življenje sprejeti, in kako jih je treba sprejemati*
3. *Molitveno bogoslužje in post; kako naj bratje hodijo po svetu*
4. *Bratje naj ne sprejemajo denarja*
5. *Način dela*
6. *Bratje naj si ničesar ne prilaščajo; nabiranje miloščine; bolni bratje*
7. *Pokora, ki naj se naloži bratom, če grešijo*
8. *Volitve generalnega ministra tega bratstva in binkoštni kapitelj*
9. *Pridigarji*
10. *Opominjanje in poboljševanje bratov*
11. *Bratje naj ne hodijo v ženske samostane*
12. *Tisti, ki bodo šli med Saracene in druge nevernike*

Omenjeni naslovi lahko bralca zavedejo, saj ne izčrpajo vsega, kar je po posameznih poglavjih zapisano. Tako npr. ob natančnem branju besedila hitro ugotovimo, da uboštvo ni navzoče le v šestem poglavju (Bratje naj si ničesar ne prilaščajo), temveč tudi v prvih petih ter v enajstem in dvanajstem

poglavju. Podobno velja za bratstvo in bratske odnose, ki jih najdemo razsejane v drugem, četrtem, petem, šestem, sedmem, desetem in enajstem poglavju. Ali pa za pokorščino, ki jo lahko zasledimo v prvem, drugem, sedmem, osmem, devetem, desetem in dvanajstem poglavju. Tudi poslanstvo in delo bratov lahko odkrijemo v tretjem, petem, devetem in dvanajstem poglavju.

Gre za osrednje teme Vodila, ki so kot delčki mozaika na različnih mestih, skupaj pa ponudijo zanimivo celoto.

Posebno omembo si poleg uvodnega poglavja, ki smo ga že analizirali, zaslužita še šesto in deseto.

Šesto poglavje: Bratje naj si ničesar ne prilaščajo; nabiranje miloščine; bolni bratje

Bratje naj si ničesar ne prilaščajo, ne hiše ne kraja ne druge reči. Kot tujci in popotniki (1 Pt 2,11) na tem svetu naj v uboštvu in ponižnosti služijo Gospodu in zaupljivo prosijo za miloščino. Tega se jim ni treba sramovati, saj je Gospod zaradi nas postal ubog na tem svetu. To je tista

vzvišenost najvišjega uboštva, ki je vas, moje predrage brate, postavilo za dediče in kralje nebeškega kraljestva, naredilo uboge v zemeljskih dobrinah, a povzdignilo v krepostih (prim. Jak 2,5). To naj bo vaš delež, ki vodi v deželo živih (Ps 141,6). Tega se, ljubljene bratje, povsem držite; in zaradi imena našega Gospoda Jezusa Kristusa nikoli ne želite imeti nič drugega pod nebom.

Kjerkoli bratje so in pridejo skupaj, naj bodo domači med seboj. Brez strahu naj drug drugemu razodevajo svoje potrebe; zakaj če mati hrani in ljubi svojega telesnega sina, koliko bolj mora vsakdo ljubiti in hraniti svojega duhovnega brata. Če kdo izmed njih zboli, mu morajo drugi bratje streči, kakor bi želeli, da bi bili sami postreženi.

To poglavje je sestavljeno iz dveh tematskih sklopov. Prvi del (vv. 1–6) obravnava uboštvo, drugi (vv. 7–9) pa medsebojne bratske odnose. Če se dotaknemo najprej uboštva, gre tukaj za eno najprepoznavnejših kreposti, ko pomislimo na sv. Frančiška in njegove brate. Morda bi bilo ta način življenja bolj ustrezno kot uboštvo imenovati »brez lastnine«, saj besedna zveza vsebuje tako materialni kot duhovni vidik. Ne gre samo za odpoved hiši, krajem, premočninam in nepremičninam, temveč tudi za nenavezanost na duhovne dobrine (odnosi do ljudi, ugled, ponos, pričakovanje pohval, tekmovalnost ...). Brat se mora odpovedati vsemu, kar ga oddaljuje od Božje ljubezni in hoje za ubogim Kristusom, ter priznati vir vsega dobrega, ki ni v človeku, ampak le v Bogu. Glede neposredovanja materialnih dobrin je Frančišek v Potrjenem vodilu zelo strog, v Oporoki (napisani le tri leta kasneje) pa sam Frančišek dovoli nekaj izjem pri lastnini: »Bratje naj se varujejo, da nikakor ne bodo sprejemali cerkva, revnih stanovanj in vsega drugega, kar bi bilo zanje zgrajeno, če ni, kakor se spodobi, v skladu s sveto ubožnostjo, ki smo jo obljubili v Vodilu« (FOp 24). Gre za dinamičen zgodovinski proces razumevanja različnih okoliščin, ki niso v nasprotju z načelom, zato lahko pripelje do novih spoznanj.

Zanimivo je tudi to, da razlog za uboštvo ne temelji na človeški askezi sami na sebi, na človeškem naporu pri osvobajanju od različnih vezi, temveč je v ozadju vedno način življenja Jezusa Kristusa. Želim živeti tako, ker je Kristus tako živel!

Drugi del šestega poglavja je namenjen bratskim odnosom. Kot da bi Frančišek želel reči: ta ubožni način, posnemajoč Jezusa Kristusa, je možno živeti le v bratstvu, ne sami. Tu je treba spomniti na dejstvo, da Frančišek Božje volje za svoj način življenja ni odkril, ko je bil še sam, ampak ko mu je Gospod podaril prve brate. Skupaj so se spraše-

vali, kaj Bog želi od njih, in skupaj so prejeli tudi odgovor. Zato sta življenje brez lastnine in bratstvo tako tesno povezana. Velik poudarek je na medsebojni domačnosti, na recipročnosti: lahko se služi s tem, ko se skrbi za druge brate (posebej bolne), a tudi bolni brat ima aktivno vlogo pri sprejemanju pomoči, predvsem s hvaležno držo. Simbol medsebojne domačnosti, služenja, nežne skrbi je mati in bratje so »kot matere«, to Frančišek ponavlja na več mestih v svojih spisih. Vloga »očeta« je namreč pri Frančišku rezervirana le za nebeškega Očeta. Nenavezanost na materialne in duhovne dobrine za posledico nima praznine, temveč zastojno služenje drugim, predvsem bratom. Tu bi celo lahko zaključili, da je pravi ubogi brat tisti, ki je svojemu sobratu, tudi najmanj simpatičnemu, pripravljen umiti in poljubiti noge.

Deseto poglavje: Opominjanje in popoljševanje bratov

Bratje, ki so ministri in služabniki drugih bratov, naj svoje brate obiskujejo in opominjajo ter jih ponižno in z ljubeznijo svare. Ničesar naj jim ne ukazujejo, kar bi bilo v nasprotju z njihovo dušo ali z našim Vodilom. Bratje, ki so podložni, pa naj se zavedajo, da so se zaradi Boga odpovedali lastni volji. Zato jim odločno zapovedujem, naj ubogajo svoje predstojnike v vsem, kar so Gospodu obljubili spolnjevati in ni proti vesti in našemu Vodilu. Če so kje bratje, ki bi vedeli in spoznali, da ne morejo spolnjevati Vodila po duhu, se morajo in morejo obrniti na svoje ministre. Ministri naj jih sprejmejo ljubeznivo in dobrotljivo in naj bodo do njih tako domači, da bodo (bratje) lahko z njimi govorili in ravnali kot gospodarji s svojimi služabniki; zakaj tako morajo biti, saj so ministri služabniki vseh bratov.

Svarim pa in opominjam v Gospodu Jezusu Kristusu, naj se bratje varujejo vsake prevzetnosti, prazne

častihlepnosti, nevoščljivosti, lakomnosti, skrbi in prizadevanja za ta svet, opravljanja in godrnjanja. Neuki naj se ne trudijo za učenost, ampak naj skrbijo, da bodo predvsem hrepeneli po Gospodovem duhu in njegovi sveti dejavnosti, da bodo molili k njemu s čistim srcem, da bodo ponižni, potrpežljivi v preganjanju in bolezni, da bodo ljubili tiste, ki nas preganjajo, sramotijo in obtožujejo, saj Gospod pravi: »Ljubite svoje sovražnike in molite za tiste, ki vas preganjajo in obrekujejo« (Mt 5,44). »Blagor njim, ki so zaradi pravice preganjani, zakaj njih je nebeško kraljestvo« (Mt 5,10). »Kdor pa bo vztrajal do konca, ta bo rešen« (Mt 10,22).

Tudi v tem poglavju razpoznamo dva različna dela. Prvi (vv. 1–6) obravnava odnos med predstojnikom in podrejenim bratom, torej pokorščino; drugi del (vv. 7–12) pa opisuje nasprotje med duhom mesenosti in Gospodovim duhom.

Kako se lahko upraviči pokorščina do druge človeške osebe? Ali ne gre pri tem za nasprotovanje svobodi, ki nam jo je pridobil Kristus? Gotovo predstojnik ne more trditi zase, da njegova dejanja in odločitve preprosto zrcalijo Božjo voljo. Že samo besedilo nakazuje primere, ko se predstojnik lahko hudo zmoti in lahko podrejenim zapove celo nekaj, kaj je proti njihovi duši (danes bi rekli proti vesti, čeprav je izraz »duša« še močnejši). Vodilo je v zvezi s tem jasno in omejuje izvajanje zaobljube pokorščine. Še bolj natančno je Frančišek o pokorščini zapisal v Opominu št. 3 (FOpom 3), kjer razlikuje tri stopnje pokorščine: pravo pokorščino, v ljubezni utemeljeno pokorščino, popolno pokorščino. Slednja opisuje primer (ko je zaukazano kaj proti vesti), ko podrejeni brat »ne sme« ubogati predstojnika, a ga hkrati ne sme zapustiti, temveč ga z vsem srcem ljubiti. Kako je torej pri Frančišku utemeljena pokorščina do predstojnikov, ki so nepopolni, zmotljivi in grešni? S krat-

kim stavkom: »Bratje, ki so podložni, pa naj se zavedajo, da so se zaradi Boga odpovedali lastni volji.« Odpoved lastni volji zaradi Boga je torej razlog pokorščine, četudi gre za nepopolne predstojnike. Frančišek se dobro zaveda, da se odpoved lastni volji najlažje vidi na »težkih« in nelahkih primerih, ko npr. volji predstojnika in podrejenega sovpadata. V vsakem primeru pa je predstojnikom naročeno, naj bodo do drugih domači in ljubeznivi. Tu se ponavljajo drže, ki smo jih srečali v šestem poglavju in ki se v tem poglavju nanašajo predvsem na predstojnike, ki se morajo soočiti z različnimi okoliščinami, tudi krhkostmi sobratov. Spomniti se morajo, da so v prvi vrsti služabniki, torej na poseben način manjši bratje. Bolj kot so bratje na »višjih položajih«, bolj so poklicani k ponižnosti in služenju.

Drugi del (vv. 7–12) prinaša antiteze (nasprotja) med mesenim in Gospodovim duhom. To zelo spominja na pavlinsko teologijo, ki na nasprotne bregove umešča sledenje lastnemu jazu (duh mesenosti) in sledenje Božji volji (Gospodov duh). Za prvo skupino Frančišek našteva drže »prevzetnosti, prazne častihlepnosti, nevoščljivosti, lakomnosti, skrbi in prizadevanja za ta svet, opravljanja in godrnjanja«. Vse to je proti življenju »brez lastnine«, ki je rdeča nit celotnega besedila. Take drže vedno želijo nekaj ohraniti zase, predvsem lastno voljo. Zaradi tega niso mogoči zastonjski odnosi služenja, kot smo videli v šestem poglavju. Nasprotno pa se Gospodov duh prepozna v molitvi čistega srca, v ponižnosti in potrpežljivosti, v ljubezni do sovražnikov. Lahko bi prevedli tudi, da gre v tem primeru za življenje v/po Svetem Duhu, kjer so razvidni naštetni sadovi. Ti sadovi se nanašajo na tri dimenzije odnosov: do Boga (molitev čistega srca), do samega sebe (ponižnost in potrpežljivost) ter do drugih (ljubezen do sovražnikov).

Tudi tukaj je naveden teološki temelj te drže: odpovedati se svoji volji zaradi Boga (v. 2), saj bo le na ta način možen vstop v nebeško kraljestvo (v. 12).

Razmišljanje lahko sklenemo z ugotovitvijo, da nam šesto in deseto poglavje posredujeta lepoto konkretnega življenja po evangeliju. Le odpoved samemu sebi odpira prostor do drugega človeka in brata, le tako sta omogočena tudi medsebojno služenje in netekmovalnost. Vse to pa je možno le s pomočjo Gospodovega Duha, ki v nas stori tisto, kar morda sami želimo, a tega sami nismo sposobni uresničiti.

Sklep

Dotaknili smo se le nekaj vrstic Potrjenega vodila, a že pri tem smo zaslutili njegovo eksplozivno moč. Pokazalo nam je, da življenje po evangeliju ni nekaj teoretičnega in oddaljenega, temveč je zelo konkretno. Ob tem Frančišek ne idealizira življenja manjših bratov, saj pokaže tudi na krhkosti, na grešnosti in ostale nepopolnosti. Ravno zaradi tega je odprto delovanju Svetega Duha, ki najlažje deluje v osebah, ki se zavedajo svoje majhnosti in ki mu ponudijo prazne roke, da jih On sam lahko obdari. Za to je potreben daljši proces, ki vsakega kristjana kliče k temu, da v hoji po Kristusovih stopinjah vsak dan bolj postane podoben Njemu, ki ga je poklical v to življenje. Če smo videli, da je bilo pri sestavljanju Potrjenega vodila potrebnih veliko let, tudi nesporazumov in preprirov, je na koncu to besedilo ravno zaradi teh »hrapavih ovinkov« postalo tako lepo in dragoceno. Zato se Bogu zanj z veseljem in navdušenjem zahvaljujemo ob 800-letnici, ki jo obhajamo v teh dneh.

p. Igor Salmič

Jaz – starejši Frančiškov brat?

Frančiškova formacija – navdih

»Starost in bolezen lahko za brata postaneta privilegiran trenutek občestva z Gospodom, s Cerkvijo in z brati. Zato se lahko ustvari eksistencialni prostor posebnega očiščenja spomina in srca« [1].

Med študijem teologije v minoritskem ponoviciatu sem si za svojega duhovnega voditelja izbral starejšega redovnika. Bil je moder človek, gostoljuben, poln veselja in preprostosti, ki je ponujal neverjetno svobodo, daleč od usmerjanja in vodenja. Čeprav je bil star več kot 80 let, je bil pastoralno zelo dejaven, z bogatimi izkušnjami na področju evangelizacije in potujoče pridigarske službe. Kljub njegovi zunanji vpetosti v različne službe sem v njem zaznal veliko povezanost z Bogom in Cerkvijo. Rad sem ga obiskoval; na srečanje sem šel brez strahu in nikoli se nisem počutil, da bi me obsojal. Njegova soba je bila kraj, kjer sem doživljal očetovo modrost. Pogosto je za uvodni pozdrav in ob koncu srečanja ponavljal: »Spodbujam te, Peter, da bi dolgo živel.« Nekoč sem ga o tem vprašal, saj navsezadnje dolžina življenja ni odvisna od mene, ampak od Darovalca življenja. Pojasnil mi je, da me spodbuja, naj se dobro pripravim na starost, ker je to poseben dar, ki ga lahko prejmem od Gospoda. Potem je starost vredna dobrega življenja.

Kaj je starost in kdaj se začne? To je težko natančno opredeliti in določiti. Običajni prag za začetek starosti je 65 let. Vendar je začetek starosti odvisen od številnih dejavnikov: telesnega in duševnega zdravja, genetske zasnove, življenjskih razmer in načina življenja, družbenih vlog in poklicne dejavnosti. Lahko smo prepričani, da bo marsikdo med nami verjetno nenadoma ugotovil, da je vstopil v to zadnje življenjsko obdobje [2].

Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije

lahko ločimo tri faze, ki potekajo v obdobju po t. i. presenilnosti (45–59 let). To so zgodnja starost (60–74 let), srednja starost (75–89 let) in dolgoživost (pozna starost). Že v presenilnem obdobju lahko opazimo počasno slabšanje psihofizičnega stanja, zmanjšanje mišične mase, večjo dovzetnost za različne okužbe, zmanjšano intelektualno sposobnost, hormonske spremembe, poslabšanje vidnih in slušnih motenj. Pri moških se kažejo značilni simptomi andropavze. Proces usihanja različnih funkcij se v poznejših fazah okrepi. V tem obdobju se poveča tudi doživljanje smrti bližnjih, prijateljev in pomembnih ljudi. Človek vse bolj doživlja lastno minevanje [3].

Za dobro starost je nedvomno treba poskrbeti že vnaprej. Konec koncev je staranje proces, ki ga doživljamo v vsakem trenutku. Vendar pa se moramo o starosti naučiti več in spremeniti različne navade. Kar zadeva znanje, je trenutno na voljo veliko publikacij s področja gerontologije. Po drugi strani pa se sprašujem, ali ne bi bilo dobro, če bi se na neki stopnji našega oblikovanja lotili teme o različnih vprašanjih, povezanih s staranjem, odnosom s starejšimi brati in doživljanjem starosti v našem verskem življenju. Drugo vprašanje, povezano z našim samouresničevanjem, je spreminjanje različnih navad. Navade postanejo naša druga narava in jih je v starosti težko spremeniti. Tukaj je torej nekaj točk, na katere bi bilo dobro biti pozoren, da bi v starosti imeli prave navade:

Učenje izkazovanja spoštovanja do drugih z vedenjem in načinom izražanja, zlasti kadar nimamo volje, moči ali dobre volje, da bi to storili. Starejši bratje, ki so prijazni in imajo dobro besedo za mlade in stare, so nedvomno zelo cenjeni in iskani s strani skupnosti in zunanjih ljudi.

Poskrbite za osebno higieno: očistite svoja oblačila, telo, sobo, pisarno. V starosti ni mogoče videti vseh madežev in ni mogoče začutiti vseh vonjav.

Zaradi dobrih navad na tem področju bodo drugi veseli, da so v naši družbi.

Skrbite za vezi z brati, s prijatelji. To že počnemo, ko skrbimo za druge: v našem redu, v naši provinci, našem samostanu, družini, v svojih odnosih z ljudmi, med katerimi živimo in služimo. To so tisti, ki bodo potrebovali tudi naše pričevanje o tem, kako živeti v starosti.

Negujte mirnost duha: blagoslavlajte! Ni dobro, če se osredotočamo le na težave sveta, reda, drugih in sebe. To ustvarja duh presojanja, pritoževanja in nezadovoljstva. Vredno je videti, koliko lepih drobnih trenutkov, čudovitih stvari, lepih krajev in dobrih ljudi nas obdaja. To so Gospodovi darovi, ki nam jih daje Gospod Bog, in v odgovor nanje bi morali blagoslavljaliti njega in vse to. Potrebujemo navzočnost starejših bratov, polnih miru in veselja.

Mirno sprejmite spremembe v povezanih vlogah in funkcijah. Molite za svoje naslednike in jih podpirajte. Dovolite jim, da se spremenijo in da izkusijo tudi svoje napake.

Bodite diskreten mentor. Druge pogosto moti poudarjanje lastnih izkušenj in razmišljanj ter želja po vodenju bližnjih. Notranja modrost meniha je vidna navzven. Gojena modrost bo pritegnila tiste, ki potrebujejo duhovno spremstvo.

Gojite potrpežljivost v bolezni. Dovolite si, da vam služijo, zaupajte tistim, ki skrbijo za nas, ter bodite na voljo in prijazni do drugih, ki so bolni in trpijo.

Negujte lastno formacijo, to je tesen in osebni odnos ter vez z Bogom. Ko je naša samopodoba »oblečena« v frančiškovski habit, ustvarja brata, ki je vzor verskega življenja za druge. Takega starostnika ob njegovi smrti mnogi bratje obžalujejo, njegovo življenje pa tudi po smrti še naprej vpliva kot model in zgled.

Morda je bistvo opisanih priporočil v tem, da je

treba delati askezo. Gre namreč za prizadevanje v odpovedovanju (pogosto tistemu, kar je škodljivo) in predanosti (tistemu, kar pomaga in razvija). V sodobnem smislu bi torej šlo za različne prakse na telesnem področju (telesna dejavnost, zdrava prehrana, ustrezen počitek, redni zdravniški in zobozdravniški pregledi ter zdravljenje itd.), intelektualnem področju (obiskovanje tečajev usposabljanja, dobro branje itd.), duševnem področju (skrb za čustveni razvoj, pravilno usklajevanje življenja, delo na virih in pomanjkljivostih, terapija itd.) in duhovnem področju (molatev, življenje v skupnosti, umik, sprejemanje duhovnih in pastoralnih izzivov itd.). Ta področja našega življenja so tesno povezana in medsebojno delujejo, saj smo kot posamezniki njihov sestavni del. Dodal bi, da je askeza pogosto praktični post (prizadevanje za nove dejavnosti, odrekanje različnim ekscesom, npr. prenajedanju, preživljanju preveč časa pred televizijo ali na internetu itd.).

Verjetno bi lahko dodali še druge prakse, ki jih je treba gojiti, da bi starost v minoritskem redu dobro živeli. Pri vsem tem moramo prakticirati življenjski slog, ki ni breme za skupnost in našo službo, ampak je dobra izbira. Tudi dolžina našega življenja in sadovi naše morebitne starosti niso povsem odvisni od nas samih, zagotovo pa bi morali že pri tem sodelovati z Gospodom.

Če pogledamo svetega Frančiška, lahko vidimo, da je s svojim telesom ravnal »zelo grobo«. Takšna je bila duhovnost tistega časa. Prav tako lahko sklepamo, da je umiral v visoki starosti srednjega veka. Proti koncu življenja se je svojemu »oslovskemu bratu« opravičil za grobo ravnanje in spodbudil svoje privržence, naj s telesom ravnajo kot z bratom, za katerega je treba ustrezno skrbeti [4].

Askeza v frančiškanski razsežnosti ne pomeni, da si želimo biti telesno lepi in zdravi. Ne gre za umetno ohranjanje večne mladosti zaradi nje same, temveč

za življenje, ki naj bi čim dlje in čim bolje služilo oznanjevanju Božjega kraljestva. Takrat je mogoče doživeti, da kljub zaznavnim učinkom starajočega se telesa v sebi nosimo mladost, saj smo nenehno odprti za večnost [5]. Enega od starejših bratov sem vprašal, kaj je v minoritskem redu najpomembnejše za dobro življenje v starosti. Odgovoril je: »Občutek, da smo kljub svojim pomanjkljivostim koristno Gospodovo orodje v rokah Brezmadežne, kot je poudarjeno v aktu posvetitve Brezmadežni, ki ga je napisal sveti Maksimilijan.«

Naša duhovnost »spokornikov iz Assisija« je idealna za ustrezne spremembe v naših življenjih, da bi bili takšni starejši, ki bodo z mirom in veseljem sprejeli sestrsko smrt, ki nas popelje v večnost z Gospodom. Zato bo verjetno vedno aktualno vprašanje, ki si ga zastavljamo: Kakšen bi rad bil, kako bi se rad obnašal in kako bi rad deloval na stara leta kot minorit?

[1] Ordine dei Frati Minori Conventuali, Discepolato francescano. Ratio studiorum, Roma 2022, n. 165, <https://www.ofmconv.net/download/discepolato-francesco-ratio-stud-2022/?wpdmdl=51910&refresh=64a5a6fa64a5e1688577786>, 7. 11. 2023.

[2] Prim. Bernadeta Łacheta, Zrozumienie starości, <http://bc.upjp2.edu.pl/Content/2397/lacheta.pdf>, 8. 11. 2023.

[3] Prim. Mariola Świdarska, Obawy związane ze starością, https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Pedagogika_Rodziny/Pedagogika_Rodziny-r2015-t5-n3/Pedagogika_Rodziny-r2015-t5-n3-s137-150/Pedagogika_Rodziny-r2015-t5-n3-s137-150.pdf, 10. 11. 2023; Wikipedia, Andropauza, <https://pl.wikipedia.org/wiki/Andropauza>, 9. 10. 2023; Halina Zielińska-Więczkowska, Kornelia Kędziora-Kornatowska, Tomasz Kornatowski, Starość jako wyzwanie, <https://gerontologia.org.pl/wp-content/uploads/2016/05/2008-03-3.pdf>, 9. 11. 2023.

[4] Prim. 2 Cel 129. 201–211; FF 713. 789–800.

[5] Prim. Jan Paweł II, Do moich braci i siostr – ludzi w podeszłym wieku. List Ojca Świętego Jana Pawła II do osób w podeszłym wieku, 1. 10. 1999, nr. 12, https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/jan_pawel_ii/listy/do_star-szych_01101999.html.

p. Piotr Stanisławczyk,
gen. tajnik za formacijo

8. december 2023

Novi sveti Maksimilijan M. Kolbe v zadnjem zvezku Kolbejevih virov

V torek, 5. decembra 2023, je bil v dvorani Brezmadežnega spočetja v Baziliki dvanajstih svetih apostolov v Rimu predstavljen tretji in zadnji zvezek Kolbejevih virov (Edizioni Messaggero Sant'Antonio di Padova).

V prvih dveh zvezkih so zbrana naslednja besedila: v prvem so pisma frančiškovega svetnika, v drugem pa vsi drugi spisi svetega Maksimilijana M. Kolbeja, ločeni po vrsti (duhovne vaje, meditacije, kroniški zapiski, članki, neobjavljeni osebni in pravni spisi, izumi). Tretja knjiga s podnaslovom Konference – proces, ki so jo uredili bratje fra Raffaele Di Muro, fra Emil Kumka, fra Tomasz Szymczak, fra Roman Wadach in fra Cristoforo Zambelli, zaključuje trilogijo in javnosti predstavlja novost v panorami Kolbejevih del: konference, ki so potekale na njegovi poti apostolata, ter pričevanja v procesu beatifikacije in kanonizacije.

Na prireditvi so spregovorili uredniki publikacije: brat Raffaele Di Muro, dekan Teološke fakultete sv. Bonaventure in direktor Kolbejeve katedre na isti fakulteti; brat Emil Kumka, ki je uredil kazalo zbornika; generalni tajnik brat Tomasz Szymczak, ki je bil odgovoren za predavanja v zborniku.

V najnovjšem zvezku izstopa doslej neobjavljeni sveti Maksimilijan M. Kolbe, ki odpira nove perspektive raziskovanja: »S to novo publikacijo bo vsa doslej nastala literatura o svetem Maksimilijanu M. Kolbeju pregledana z drugačnim pogledom. Poleg pomembnih predavanj, ki jih vsebuje besedilo, so zelo pomembna tudi pričevanja iz postopka beatifikacije in kanonizacije, saj nam uspejo podati intimnejši profil svetnika: glasovi teh prič mečejo novo luč na celotno kolektivno predstavo o poljskem svetniku,« je dejal brat Raffaele Di Muro.

Antonio Tarallo

OBVESTILA

BOŽIČNO-NOVOLETO SREČANJE Z NAŠIMI STARŠI IN SORODNIKI

V minoritskem samostanu sv. Petra in Pavla na Ptuj bo 2. januarja 2024 ob 10. uri srečanje staršev in sorodnikov naših patrov in bratov. Srečanje bomo začeli s skupno mašo, h kateri vabimo tudi brate in sestre OFS, častne člane naše slovenske minoritske province in vse, ki ste z nami na različne načine povezani kot sodelavci in dobrotniki.

SEMINAR ZA HIŠNE PREDSTOJNIKE IN PREDSTOJNICE

V Hiši kruha pri Svetem Duhu pri Škofji Loki bo 10. in 11. januarja 2024 potekal seminar, ki ga pripravlja KORUS.

SREČAJE PROV. DEFINITORIJA Z GWARDIJANI

Srečanje bo 23. in 24. januarja 2024 v minoritskem samostanu bl. Antona M. Slomška v Olimju. Drugi dan so navzoči tudi samostanski ekonomi.

DAN POSVEČENEGA ŽIVLJENJA

Praznik Jezusovega darovanja v templju, 2. februar 2024, je na poseben način posvečen zahvali vesoljne Cerkve za dar Bogu posvečenega življenja. Povabljeni smo, da se skupaj s svojimi škofi zahvalimo za dar redovništva.

PERMANENTNA VZGOJA

Za mlajše brate do 30 let redovništva in duhovništva. Srečanje bo od 4. do 8. februarja 2024 v romarskem domu v Olimju.

PROVINCIALNI DAN bo 8. februarja 2024 v Olimju.

DUHOVNE VAJE

Od 25. februarja do 1. marca 2024 bodo v romarskem domu v Olimju potekale duhovne vaje za brate naše province. Voditelj bo p. Ernest Benko.

V Assisiju bo od 17. do 22. junija vodil duhovne vaje p. Igor Salmič.

ŠTUDIJSKI DAN

V okviru Frančiškove konferenice bo 13. aprila 2024 študijski dan v minoritskem samostanu sv. Petra in Pavla na Ptuj.

p. Emil Križan
29. 6. (50 let duhovništva)

p. Jože Petek
29. 6. (40 let duhovništva)

p. Mihael Benedikt Majetič
29. 6. (25 let duhovništva)

p. Ernest Benko
4. 10. (50 let slovesnih zaobljub)

p. Janez Kurbus
4. 10. (50 let slovesnih zaobljub)

p. Jože Lampret
4. 10. (50 let slovesnih zaobljub)

p. Janez Šamperl
4. 1. (70 let življenja)

p. Danilo Holc
2. 10. (60 let življenja)

p. Toni Brinjovc
6. 6. (50 let življenja)

p. Tomaž Majcen
24. 11. (50 let življenja)

IZ NAŠIH SAMOSTANOV

Minoritski samostan sv. Petra in Pavla

Jesenski dnevi so vedno zaznamovani s hvaležnostjo za vse dobrote v najširšem pomenu, kar smo jih deležni od Boga, dela človeških rok in sadu zemlje. Tako se je v teh zadnjih mesecih dogajalo tudi v našem samostanu.

Tridnevno praznovanje sv. Frančiška je potekalo po običajnem vrstnem redu: vsak večer v eni izmed ptujskih župnij. Skupaj s člani krajevnih bratstev OFS in verniki, ki so se nam pridružili, smo obhajali sv. maše in prisluhnili nagovorom (p. Andrej M. Sotler, p. Milan Kos in p. Danilo Holc), ki so nas spodbujali k doslednemu krščanskemu življenju po vzoru sv. Frančiška, s posebnim poudarkom vstopa v jubilejna leta – 800-letnice zadnjih let sv. Frančiška. Hvalevredno je, da se je v krajevnem bratstvu pri Sv. Ožbaltu prijavilo kar lepo število novih kandidatov, ki začenjajo svojo pot formacije, da bodo lahko prihodnje leto naredili zaobljube. Dve krajevni bratstvi (Sv. Peter in Pavel in Sv. Ožbalt) sta imeli redni kapitelj.

Dan pravičnosti, miru in varovanja stvarstva, 27. oktober, smo v samostanu praznovali s posebnim programom, saj nas je papež Frančišek spodbudil, da se ne le spominjamo srečanja papeža Janeza Pavla s predstavniki verstev in molitve v Assisiju leta 1986 ter naročila, da vsakega 27. v mesecu molimo za mir, temveč da tokrat še posebej molimo za mir glede na aktualne vojne po svetu. Pred večerno sv. mašo smo imeli molitveno uro, ki so jo pripravili člani Frančiškovih družin na Ptujju. Sv. mašo z nagovorom je imel prov. minister p. Milan Kos. Po maši je sledil Viktorinov večer. Upokojeni profesor g. Boris Kham je spregovoril o temi Čudenje stvarstvu. Sledilo je odprtje razstave z enakim naslovom, ki sta jo pripravila g. Samo Kham in g. Klemen Kunaver.

Lahko rečem, da smo Frančiškov mesec oktober sklenili z romanjem bratov in sester krajevnih bratstev in prijateljev sv. Frančiška na Brezje, kjer smo sodelovali pri maši in programu, ki ga je pripravila Frančiškova konferenca ob začetku jubilejnih let

– dogodkov, povezanih z življenjem sv. Frančiška. Sredi oktobra smo romali s Ptujja v Padovo. To romanje je imelo poseben namen. Z njim smo se želeli zahvaliti sv. Antonu Padovanskemu za ponovno gradnjo minoritske cerkve in postavitev opreme ter orgel v njej. Že pred gradnjo cerkve smo romali v Padovo ter vse naše delo izročili v varstvo in priprošnjo sv. Antonu. V baziliki sv. Antona smo darovali zahvalno sv. mašo. Somaševanje je vodil p. Milan Kos. Po maši smo se v procesiji preselili do groba sv. Antona in tam opravili pobožnost njemu v čast. Sledil je ogled bazilike in relikvij sv. Antona ter križnega hodnika. Pred odhodom smo se ustavili še pri sv. Leopoldu Mandiću, ob njegovih relikvijah prosili za zdravje in da bi bili obvarovani boleznih raka. Molitev in pesem sta nam pomagali, da smo dan preživeli kot pravi romarji in se v veselem razpoloženju srečno vrnili domov.

Veselili smo se tudi bivanja našega misijonarja br. Miha B. Majetiča v našem samostanu. Na žegnansko nedeljo je vodil sveto mašo. V pridigi je povezal temo evangelija »Ljubi svojega bližnjega

kakor samega sebe» z dogajanjem v misijonu in nas povabil, da naj bomo sol in kvas tega sveta.

Naš p. Marijan Cafuta je 4. novembra dočakal 80 let življenja. Ob tej priložnosti je povabil ne samo brate naše province, ampak tudi sorodnike, prijatelje in dobrotnike, da smo se skupaj veselili in praznovali to lepo obletnico življenja. Želimo mu, da bi korajžno nadaljeval in dočakal še kakšno. V decembru nam je bila dana ponovna možnost za praznovanje. Tokrat je p. Marijana po letih dohitel p. Janez Žurman. Glede na število bratov v samostanu (12) imamo vedno znova priložnost za praznovanje različnih obletnic.

Seveda pa teče tudi redno pastoralno delo po župnijah. Lahko rečemo, da so to močni meseci pastoralnega življenja: redni verouk, srečevanje župnijskih skupin, priprava na birmo, srečanje zakonskih jubilarov, srečanje pevcev ob godu sv. Cecilije, blagoslov grobov na pokopališčih in molitev za rajne ... Poseben poudarek dajemo pripravi na božič, ker se bomo spominjali 800-letnice Frančiškovega praznovanja Jezusovega rojstva v Grecciu. Osem dnevnica priprava na božič je posebej vsebinsko povezana s Frančiškovo vsebino Jezusovega rojstva. Tudi jaslice nas bodo spominjale na Greccio.

V teh dneh smo vedno znova iskani tudi za razne pastoralne pomoči po sosednjih župnijah. Predvsem nas duhovniki prosijo, da smo na voljo za zakrament sv. spovedi. Ob tem pa seveda tudi

doma vsak dan vernikom dajemo več ur možnost, da se s sv. spovedjo dobro duhovno pripravijo na skrivnost Jezusovega rojstva.

Leto se hitro zaključuje in prav je, da omenim, da smo letos tudi v samostanu in po župnijah obnavljali. Gotovo so največja pridobitev nove orgle v minoritski cerkvi. V samostanu smo uspeli zamenjati okna na notranji strani dvorišča v prvem nadstropju. Tudi pri Sv. Ožbaltu so menjali na župnišču nekaj oken in obnovili teraso. Pri Sv. Juriju so dokončali tri stanovanja in delno obnovili zvonik, ki naj bi bil prihodnje leto na voljo turistom; lahko se bodo povzpeli na vrh in si ogledali Ptuj in okolico.

Bratje iz samostana vam želimo lepo praznovanje božično-novoletnih praznikov ter vas vabimo na ogled jaslic in seveda obisk našega bratstva.

p. Milan Kos

Minoritski samostan sv. Frančiška

»Križ, jasli in še druge skrivnosti iz Jezusovega življenja so le dokazi njegove ljubezni do nas ljudi. Kdor na to misli, bo to ljubezen vračal z ljubeznijo« (sv. Maksimilijan Kolbe).

V času, ko je vojna, sovraštvo, trpljenje, žalost ... na našem pragu, nas morejo nagovarjati tisti, ki so vse to občutili na lastni koži, pa niso obupali.

Oktober smo začeli s tridnevno pred praznikom sv. Frančiška, zavetnika našega samostana in cerkve. Vodil in nagovarjal nas je p. Andrej Mohorčič s Ptujске Gore. Hvala za vse besede in sobivanje v naši skupnosti. Na sam praznik pa je bil z nami koprski škof Jurij Bizjak. Slovesnost smo zaključili na križnem hodniku s procesijo, v kateri je g. škof nosil kip sv. Frančiška, ter s petimi litanijami na čast našemu redovnemu ustanovitelju (pela sta p. Franc Murko in g. Mirko Potočnik). Med mašo je prepeval MePZ Georgios, po maši je sledil agape v križnem hodniku. Hvala sodelavcem za pomoč

in predloge.

Med frančiškovim in »Duhom Assisija« je Piran in okolica doživela večdnevno neurje s močnim vetrom, plimovanjem morja in valovi, ki so na obalo prinesli veliko kamenja in celo večjih skal. Škode je veliko. Veliko pa je tudi načrtov obalnih občin in strokovnjakov, kako v prihodnje takšno uničevanje obale preprečiti.

Duh Assisija smo že tradicionalno obhajali skupaj z g. Jurijem, koprskim škofom. Molitev za mir, ki je »sad modrosti, darežljivosti, pravičnosti in potrpežljivosti«, smo zaključili s procesijo s kipom sv. Frančiška po križnem hodniku in litanijami sv. Frančiška. Veseli smo bili, da je bil odziv vernikov iz sosednjih župnij in Pirana lep – molitev za mir je v tem obdobju, ko po svetu divja veliko vojn, zelo potrebna.

Obiska in pogovora s člani definatorija v drugi polovici meseca novembra smo bili veseli, saj so se lahko sami prepričali, kako živimo in delamo. Predstavili smo jim tudi svoje načrte za prihodnje obdobje.

Praznik Brezmadežne smo v našem samostanu – cerkvi obhajali slovesno, tako kot pretekla leta.

Tridnevno pred praznikom smo vodili domači patri, na sam praznik pa je slovesnost vodil provincial p. Milan Kos. Prepeval je MePZ Georgios, na koncu je sledila procesija po križnem hodniku, litanije Matere Božje in blagoslov restavriranega kipa Brezmadežne, ki odslej krasi križni hodnik. Restavrirala ga je gospa Jolanda, naša »volonterka« in dobrotnica samostana. Ob koncu smo se vsi skupaj zadržali pri agape.

V našem samostanu smo v zadnjem obdobju gostili oktet Sotočje, skupino »oljkarjev«, župnijski zbor iz Majšperka, zakonsko skupino iz župnije Ptuj – Sv. Ožbalt ter nekaj posameznikov. Gostili smo tudi operne pevce iz Srbije, Hrvaške in Italije, ki so v Piranu izvedli premiero lirične drame v treh dejanjih z naslovom Malombra. Upam, da so se vsi naši gostje med nami dobro počutili, se duhovno in glasbeno »okrepili« ter tudi odpočili in da smo jih nagovorili »po Frančiškovo«.

Glede na obveznosti in zadolžitve smo se po svojih močeh udeleževali provincijskih, škofijskih, dekanijskih in občinskih dogodkov. Pomagali smo glede na prošnje in možnosti v okoliških župnijah in celo izven Slovenije.

Na trg pred cerkvijo in samostanom nas pripeljejo nove/obnovljene stopnice. Cesto po klancu navzdol, ki vodi do našega samostanskega parkirišča, so začeli razkopavati in bo predvidoma ponovno vozna v začetku junija.

Vsaka obnova prinese nekaj novega, lepega, dobrega, do tja pa vodi čas potrpežljivosti. Dobrodošli pri nas – če ne letos, pa naslednje leto.

»Neki svetnik je dejal: »Kadar hiša gori, zmečemo vse predmete skozi okno.« Tako naj bo tudi z dušo: ko je obdana s plameni Božje ljubezni, bo od sebe odvrгла vse, kar ni potrebno, in se bo popolnoma osredotočila v Božjo ljubezen« (sv. Maksimilijan Kolbe). Naj bo adventni čas obdobje čiščenja vse navlake, ki me omejuje biti frater, božični prazniki pa polni veselja ter notranjega in samostanskega miru.

p. Vito

Minoritski samostan sv. Vida

Lepo pozdravljeni iz samostanske skupnosti Videm. Vreme nam kaže, da smo v tako imenovanem »veselem decembru«, ko pričakujemo prihod našega Gospoda. Njegov prihod pričakujemo vsak trenutek, ko bo potrkal na vrata našega srca, da bi jih odprl. Kljub obilici dela sem moral najti čas, da napišem članek za Sporočila. Odločil sem se, da bo kratek, saj se mi zdi bolje, da se med sabo večkrat obiščemo in s tem gradimo bratstvo v provinci.

Če pogledam nazaj na dogodke, bi najprej izpostavil romanje Karitas na Ponikvo ter dobrodelni koncert z naslovom Upanje za vse. Odlična izbira nastopajočih nas je navdušila. V decembru smo v vseh župnijah izdelovali adventne venčke. Obisk otrok in staršev je bil kar velik. Na prvo adventno nedeljo smo obhajali Andražovo nedeljo, slovesnost je vodil nekdanji župnik v Leskovcu p. Jože Petek ob somaševanju župniškega upravitelja p. Klemenca, ostali bratje pa smo se pridružili kasneje na kosilu. V teh mesecih po župnijah poteka predstavitev prvoobhajancev s sodelovanjem pri sveti maši. Birmanci pa so se skupaj s katehetom p. Klemnom udeležili srečanja z nadškofom v Mariboru. Odmevi na srečanje so bili dobri. Pridne in manj pridne otroke je obiskal tudi dobri mož – Miklavž,

ki je razveselil z dobrotami predvsem otroke in nam obljubil, da se vidimo tudi drugo leto.

Velik dogodek (800-letnica postavitve jaslíc v Grecciu) odmeva tudi na Vidmu. Skupaj z Občino Videm pripravljamo postavitve jaslíc po Vidmu in vseslovensko razstavo v domu p. Miha Drevenška. Slovesnost smo začeli, kot se spodobi: s sveto mašo, ki jo je ob somaševanju vodil p. Danilo Holc, nato je sledila otvoritev vseslovenske razstave v domu p. Miha Drevenška. Lepa razstava, če se malo pohvalim – idejo sem predstavil p. Klemnu in seveda je bil navdušen, dal mi je blagoslov ... Tako sem stopil v akcijo, poklical Društvo jasličarjev Slovenije in g. Draga Kozinca. Da je razstava zagledala luč sveta in da je postavitve estetska, gre zahvala tudi naši kuharici Roziki. Boglonaj. Razstava bo na ogled do 15. januarja. Dragi bratje, pridite in pogledajte, navdušite tudi svoje farane. Želimo vam blagoslovljene božične praznike.

p. Vladimir Rufin Predikaka

Minoritski samostan Matere Božje

Pa se tudi tokrat malo ozrimo na minulih nekaj mesecev in kako smo jih preživeli na Ptujski Gori. V septembru smo začeli z veroukom; skupine sicer niso velike, so pa zato otroci toliko bolj živahni in znajo velikokrat popestriti veroučne minutke.

Ob koncu devetega meseca je bil p. Andrej eden od predavateljev v Veržetu, kjer je bila tema srečanj Slovenske Karitas tudi duhovni vidik v paliativni; nekaj dni zatem je temo ponovil p. Toni v Stični. Skozi minulo jesen in še zdaj v decembru smo na

Gori imeli še precej svetih krstov in porok. Hvala Bogu! Pater Toni je na Gori začel s sobotnimi srečanji mladinske skupine, kar je zelo lepo obiskano. Mladinci komaj čakajo na naslednje srečanje in temo, o kateri se bodo pogovarjali in obelodanili svoje mnenje.

V začetku oktobra je p. Andrej v Piranu vodil tridnevno pred praznikom svetega Frančiška. Vse skupaj je zaključil koprski škof g. Jurij Bizjak in tudi kaj popravil ali dopolnil, česar pater ni uspel narediti. Hvala piranski samostanski skupnosti za zaupanje in povabilo.

Prve dni novembra smo namenili molitvam za naše rajne sorodnike, znance in dobrotnike. Tudi vernike smo povabili k molitvi, ko smo v ta namen imeli svete maše za njihove rajne, ki so jih posebej napisali, da se jih spomnimo.

Na Ptujski Gori smo 4. novembra gostili nadškofjsko duhovno obnovo za sodelavce Karitas. Srečanje je bilo dobro in kvalitetno pripravljeno ter tudi izpeljano. Na zahvalno nedeljo smo na Gori gostili letošnje zakonce jubilate. Tokrat smo našli kar 12 parov, ki letos obhajajo okrogle obletnice. Sredi novembra smo gorski patri priskočili na pomoč župnijama Stoperce in Žetale; tamkajšnji župnik je namreč v bolnišnici in patri priskočimo na pomoč sobratu v duhovništvu.

Bratje smo ta mesec imeli tudi samostanski izlet.

Pater Emil nas je povabil na svojo domačijo, kjer še živita njegovi dve sestri. Prav lepo in prijetno je bilo ob čudovitem jesenskem soncu poromati na južno stran Donačke gore. V tem mesecu smo bili bratje z Gore nekajkrat povabljeni tudi na sklep celodnevni češčenj v okoliških župnijah, in to ne samo kot duhovniki, ki bi maševali, ampak tudi kot voditelji celodnevnega praznika za župnijo, kjer naj bi nagovorili in duhovno obogatili tamkajšnje vernike.

P. Toni in p. Andrej sta se 25. novembra udeležila nadškofjskega srečanja pripravnikov na birmo, ki je potekalo v Zavodu A. M. Slomška v Mariboru; imela sta delavnico in s tem predstavljala slovenske minorite.

Ob koncu novembra (29.), ko frančiškovski bratje obhajamo obletnico, ko je papež Honorij III. potrdil Vodilo sv. Frančiška, smo se vsi bratje slovenske minoritske province zbrali pri Mariji Zaveznici s plaščem, kjer smo se zahvalili za častljivo 800-letnico.

Ko se je začela zima, smo mislili, da bo zdaj na Gori nekoliko manj romarjev in romarskih skupin, pa v decembru še kar nič ne kaže na zmanjšanje števila romarjev. Vedno nove in nove skupine se najavljajo, tudi zadnji hip. Hvala Mariji, da jih z veseljem sprejme pod svoj mogočni plašč.

Na prvo adventno nedeljo pa smo že tradicionalno v cerkvi ponudili male adventne venčke vsakemu, kdor ga je želel imeti. Tri dni prej so jih pridne roke sodelavcev in sodelavk Župnijske Karitas spletle kar 50. S to nedeljo smo vstopili v letošnje pričakovanje velikega Gosta, ki prihaja tudi v naša srca.

Na Brezmadežno smo se na Gori milosti srečali člani Vojske Brezmadežne, ko je sveto mašo v baziliki daroval provincial p. Milan Kos. S praznovanjem Brezmadežnega spočetja Device Marije smo samo še bolj utrdili in poglobili svojo vero v Boga, ki se steguje k ubogemu človeku, da ga preko svoje izvoljenke Marije pripelje bliže k svojemu srcu.

Bratje z Gore kličemo na vsakega izmed vas Božjega blagoslova in Marijine priprošnje skozi ves božični čas in še nadalje v letu 2024.

Minoritski samostan bl. Antona M. Slomška

Glej, vse delam novo! Tako pravi Sveto pismo in nas opominja, da je čas za spremembe. Te gotovo, dragi bratje, pridejo tudi v našem vsakdanu. A najprej se ozrimo malo nazaj v to leto, ki se v teh dneh poslavlja. Pojdimo najprej v cistercijanski samostan v Stični na Dolenjskem, kjer se je v soboto, 16. septembra, zbralo okoli 4.000 udeležencev tradicionalnega, tokrat že 42. festivala Stična mladih. Mladi slovenski katoličani so se tokrat družili v duhu gesla »Kdo praviš, da sem?«, vprašanja, ki naj bi ga zastavili svojemu Stvarniku. Pri sveti maši, ki so jo vodili skupaj z mnogimi duhovniki naši škofje, je imel nagovor novomeški škof Andrej Saje. Popoldne so bile na vrsti tudi zelo raznolike delavnice, v bližnji telovadnici športni turnir v nogometu in odbojki, v cerkvi pa taizéjska molitev, molitev večernic in nato še večerni glasbeni program. Našo župnijo sta na tem krščanskem srečanju slovenske mladine zastopala p. Martin Gašparič in br. Jože Strojcin.

Tudi doma v župniji se je marsikaj dogajalo. Tako so v nedeljo popoldne, 17. septembra, na domačiji Herbalija, kjer imajo vrt zdravilnih rastlin, blagoslovili novi križ. Blagoslovil ga je naš župnik p. Martin Gašparič, z njim je bil brat Jože Strojcin. Novi olimski župnik p. Martin je resno začel letošnji verouk. Na Slomškovo nedeljo je povabil otroke iz naše župnije, naj v cerkev k bogoslužju prinesejo svoje šolske torbe. Med sv. mašo jih je blagoslovil in otroke povabil k rednemu verouku. Verouk za vse tri župnije, Olimje, Podčetrtek in Sv. Emo, imata letos p. Martin Gašparič iz Olimja in župnik iz Podčetrтка g. Boris Tibaut. Romarski dom, ki je namenjen različnim srečanjem in duhovnim vajam, so od sredine septembra zasedali zelo pomembni in cenjeni gostje. P. Igor Salmič je pripeljal iz Rima v naš kraj na letno srečanje p. generala minoritskega reda in še 11 njegovih najožjih sodelavcev. Na Slomškovo nedeljo so se nam pri župnijskem bogoslužju pridružili in p. general je našemu farnemu občestvu namenil nekaj spodbudnih besed.

Oktober nam je prinesel majhno, a kakovostno vinsko letino. V samostanu smo bili deležni od naših faranov lepe količine sladkega grozdja. Množica romarjev in turistov v našem lepem kraju tudi v tem mesecu ni usahnila. Prihaja veliko nemških, hrvaških in francoskih skupin. Letos smo še posebej slovesno proslavili god in praznik našega ustanovitelja sv. Frančiška Asiškega. Na sam praznik zvečer je p. Martin pripravil slovesno sv. mašo in postavil na vidno mesto sliko našega ustanovitelja, pred katero smo molili in ga prosili za varstvo in pomoč. V oktobru z veseljem častimo tudi našo nebeško mater Marijo z molitvijo rožnega venca. Te dni tudi romarski dom lepo služi svojemu namenu, hišo imamo zasedeno vsak vikend in Božja milost se razliva vsepovsod.

Še posebej smo se razveselili popestritve župnijskega življenja naših mladih kristjanov. Na pobudo ŽPS in naše organistke Marije je prišlo do ustanovitve cerkvenega otroškega pevskega zbora. Na začetku oktobra smo imeli v Olimju tudi dva pomembna obiska z gosti iz Afrike in Združenega kraljestva. Iz Zambije je k nam prišel v spremstvu jezuita p. Stanka Rozmana, dolgoletnega misijonarja v Zambiji in Malaviju, lusaški nadškof msgr. Alick Banda, ki je še isti dan skupaj s p. Ernestom in p. Stankom odšel še na Videm pri Ptuj, kjer se je srečal s sestro p. Miha Drevenška in si ogledal tudi spominsko sobo p. Miha v hiši ob župnijski cerkvi. Naslednji dan pa nam je naš župan Peter Misja pripeljal v goste lorda iz Anglije z ženo. Poleg svoje službe vodi tudi pevski zbor parlamenta, zato je preizkusil tudi naše orgle in nam zaigral nekaj iz svojega repertoarja. Na kratko smo ga popeljali tudi po našem samostanu, cerkvi in stari lekarni, vpisal pa se je tudi v knjigo gostov. Oba gosta sta izrazila veliko zadovoljstvo nad obiskom in pohvalila našo samostansko skupnost. Prišla je misijonska nedelja. Vseslovensko srečanje je bilo tokrat v koprski škofiji, in to v župniji Dornberk. Tudi v olimski fari smo naredili to nedeljo malo bolj slovesno. P. Tine je pripravil diapozitive naših misijonarjev in jih preko projekcije pokazal ljudem in razložil, kako

pomembno je skrbeti za misijone in pošiljati v tretji svet misijonarje in misijonarke, ki bodo Kristusovo veselo oznanilo posredovali ljudstvom, ki ga še ne poznajo. Na oltarno mizo smo postavili tudi nekaj spominkov iz misijona v Zambiji, ki sta nam jih podarila p. Miha Drevenšek in p. Ernest Benko.

V torek, 24. oktobra, in v sredo, 25. oktobra, so se vsi naši bratje udeležili duhovnega kapitlja, ki je bil v samostanu manjših bratov na Ptuj. Poslušali so tri predavatelje, dva iz Slovenije in enega iz hrvaške province. Predavali so kapucin br. Štefan Kožuh, sestra uršulinka Štefka in hrvaški pater Stjepan.

Vstopili smo v november, ki smo ga začeli z mislijo na naše rajne. Tako smo tudi mi najprej s sv. mašo v župnijski cerkvi počastili praznik vseh svetih, v popoldanskih obredih na pokopališču pa smo se s spomini in z očenaši spominjali naših rajnih in zanje molili. Sv. maša na olimskem pokopališču je bila za domačo župnijo. Ker je bilo vreme toplo in sončno, je bilo navzočih zelo veliko vernikov. Obrede je vodil novi župnik p. Martin Gašparič.

V prvih dneh novembra smo v župniji dobili dvoje novih znamenj, ki nas bosta opozarjali na vero nas in naših zanamcev. Prvo znamenje, ki ga je blagoslovil p. Martin skupaj z bratom Jožetom, je postavljeno pred družinsko hišo na Virštanju, drugo pa je dobilo svoje stalno mesto na našem vrtu za samostanom. To je kip Brezmadežne, ki že vrsto let potuje po različnih krajih skupaj z brati minoriti. Kip je bil že na Ptuj v samostanu, v Mostah pred minoritskim samostanom, ko so se patri naselil pri Sv. Petru v Ljubljani, pa je šel tja z njimi. Zdaj

bo Marija ostala med nami v Olimju. Lahko jo imenujemo Marija romarica. Na praznik sv. Karla Boromejskega, 4. novembra, je naš kamnosek, g. Debelak iz Podčetrka, s pomočjo sodelavcev in dvigala podjetja Orač postavil kip za olimskim samostanom, na sredo vrta. Marija se ozira proti župnijski cerkvi in naprej po vasi Olimje ter deli svoj blagoslov domačinom in vsem, ki v velikem številu prihajajo v naš kraj milosti. Na letošnjo zahvalno nedeljo, 5. novembra, sta naši zvesti sodelavki Jožica in Marija znova pripravili in okrasili stranski oltar sv. Pavla Puščavnika z jesenskimi pridelki naše matere zemlje. Na oltar v Olimju smo položili tudi nekaj zeliščnih čajev, tinktur in mazil, ki jih delimo v naši zeliščni lekarni, da bi se Bogu zahvalili za vse dobre, ki smo jih mi in naši obiskovalci vsak dan deležni. P. Martin je pripravil za vse prisotne pri maši tudi listič z zahvalno molitvijo, ki smo jo skupaj prebrali pred zahvalno pesmijo ob koncu sv. maše. Letošnje praznovanje sv. Martina je bilo tokrat bolj slovesno, saj sta v našem samostanu obhajala svoj god tako naš novi župnik p. Martin kot tudi naša gospodinja Martina. Skupaj z njima smo tudi mi nazdravili s šampanjcem iz Martinine domače kleti.

Vsakokratna olimska skupnost bratov minoritov že 33 let skupaj z župnijskimi sodelavci opravlja tudi duhovno poslanstvo. Vsi skupaj delamo z roko v roki in tako našim obiskovalcem dajemo lep zgled farnega sožitja. Posebno poslanstvo, ki se ga morda še premalo zavedamo, opravlja naš romarski dom, saj omogoča, da na duhovnih vajah verni ljudje poglobljajo svojo vero in odnos z Bogom. Dom je zaseden praktično celo leto, še posebej pa vse vikende. Tudi v novembru smo gostili zakonsko skupino iz župnije Velenje, ki jo k nam pripelje g. Bizjak. Za njim so bili z nami p. Vili Lovše in njegova skupina. Na obisku smo imeli tudi velik in dober zbor cerkvenih pevcev in pevk iz župnije Dolenja vas, ki so prišli na obisk k našemu kronistu, ki je nekaj časa deloval v njihovi župniji. Bilo je prijetno srečanje, ki so ga zaključili s petjem na koru. Zadnje nedelje cerkvenega leta nam kar

same govorijo, da je pred nami čas, ko se zazremo v minljivost in čas, ko bo prišel neizbežni trenutek drugega Kristusovega prihoda, ki naj ga čakamo v ljubezni. Tudi naše okrasne rože na oknih so nas in naše goste vse leto osrečevale in bogatile s svojo lepoto, na Martinovo soboto pa smo jih pospravili in odnesli na tovornjak ter jih izročili v varstvo bližnje vrtnarije do pomladi. Naš novi župnik p. Martin Gašparič se je za svoj rojstni dan in god odločil, da s svojim sobratom p. Danilom in dvema dobrima gospodinjama, ki že vrsto let skrbita za hrano naših fratrov, odpotuje v večno mesto Rim, da si nabere Božjega blagoslova za delo v novi župniji. Sprejel jih je p. Igor Salmič in z njegovo pomočjo so lažje, lepše in ceneje doživeli lepoto mesta Rima in Vatikana. Domov so nam prinesli spominke in čudovite spomine. Udeležili so se tudi avdience s papežem Frančiškom.

Na Martinovo nedeljo smo imeli po dolgem času spet bogoslužje z molitvijo, petimi litanijami vseh svetnikov in sv. mašo na podružnici na Selah. Tako smo se Bogu zahvalili, da nas je obvaroval večje škode v vinogradih v naši župniji. Pri maši je bil tudi blagoslov novega vina, bogoslužje pa so polepšali tudi naši cerkveni pevci. Tudi v novembru je bilo kar nekaj srečanj in duhovnih vaj za različne skupine. Tako je g. Bizjak na duhovni vikend pripeljal fante iz pripravljalnega letnika, ki se odločajo za duhovni poklic, pred njim je vodil duhovne vaje za starejše jezuitski pater Roblek, veliko pa je tudi takih, predvsem duhovnikov in redovnikov in redovnic, ki sami pridejo na duhovne vaje v tišini. Prišel je praznik sv. Cecilije, 22. november, in povabili smo pevce in pevke k večerni sv. maši v Olimje, da se Bogu in Mariji zahvalimo za vse, kar od njih vsak dan prejemamo, tudi za dar lepega glasu. Po večerni maši smo pevcem pripravili pogostitev. Župnijska cerkev v Olimju je čudovit prostor za osebno in skupno molitev, za bogoslužja in molitvene ure. Je pa tudi kraj lepega cerkvenega in drugega petja. Tako smo v nedeljo, 19. novembra, v večernih urah z veseljem prisluhnili deklškemu pevskemu zboru

Emino. Njihovo ubrano petje, ki ga vodi gospa Mihaela Pihler, pevovodkinja več zborov, nam je vsem polepšalo nedeljo ter napolnilo dušo in srce z radostjo.

Naše sodelavke Karitas so nam tudi za letošnji advent za župnijsko cerkev, pa tudi za druge farane pripravile adventne venčke, ki smo jih pri maši blagoslovili in nas bodo opominjali, naj svoja srca pripravimo na Odrešenikov приход. Na to nedeljo je bila jutranja sv. maša v podružnični cerkvi sv. Andreja, da smo se temu svetniku, čigar cerkev stoji na hribu nad Olimjem, lahko priporočili in ga prosili, naj nam pomaga najti pot za Gospodom. Popoldanska sv. maša je bila v župnijski cerkvi Marije Vnebovzete, namenjena pa je bila predvsem romarjem in častilcem Božjega usmiljenja. Druga adventna nedelja je bila v naši župniji v znamenju obiska sv. Miklavža. Seveda smo pri sv. maši počastili tudi sv. Frančiška Ksaverija, ki mu je posvečena naša kapela v cerkvi, in sv. Ambroža, ki ima posebno mesto na našem glavnem oltarju. Otroci so to nedeljo po sv. maši pripravili kratko igrico in nato je vse v cerkvi nagovoril Miklavž, ki je otroke tudi nagradil z majhnimi dobrotami, ki so jih pomagali pripraviti naši veroukarji.

Decembrska rekolekcija naše dekanije je bila tokrat v naši župniji. Začeli smo jo z molitvijo in sv. mašo. Žal je tudi pri nas zavest druženja in prijateljskega srečevanja med duhovniki opešala. Mnogi najdejo tisoč izgovorov, da se temu duhovnemu in prijateljskemu druženju s sobraty izognejo. Ne bodimo jim podobni, ampak v srcih sklenimo, da bomo za letošnji božič poživili našo ljubezen do Deteta, ki se nam rodi v sveti božični noči, in bomo zaradi njega bolj cenili tudi naše medsebojno prijateljstvo in bratsko življenje v naših samostanih. Blagoslovljene božične praznike in veliko lepega v novem letu vam želimo bratje iz Olimja.

p. Jože Lampret in sobratje

IZ NAŠIH MISIJONOV

Kazahstan

Dragi vsi, ki prebirate te vrstice!

Najprej hvala lepa za to, da sem lahko med vami prebil počitnice. Hvala za spodbudne besede in pomoč, ki sem jo prejel, ko sem bil doma. Hvala tudi za srečanja. Upam, da sem bil vsaj malo v pomoč. Te dni, ko pišem, je spet prišla normalna zima in smo trenutno 20–30 stopinj pod lediščem in naše peči delujejo s polno paro, kmalu bomo morali napolniti tudi naš rezervoar s plinom, da nam bo še naprej toplo. Še bolj potrebno pa je, da polnimo rezervoar duhovnosti – tako v skupnosti kot v župniji. Ker sva trenutno pol leta samo dva doma, tretji je na sobotnem letu do konca aprila, se morava potruditi, da vse teče normalno naprej.

Te dni je bilo na ravni škofije nekaj srečanj za mladino. Naši so se jih udeležili; še dobro, da so bila v Astani, zato ni bilo težav s prevozi. Naslednje srečanje, za ministrante, pa bo 300 km oddaljenem Kokshetavu in bomo poslali tja našega edinega ministranta kot pomočnika voditeljem. Ker trenutno nimamo sester, moramo nekatere stvari delati sami in s pomočjo laikov. Lani se je poročila naša katehistinja in se preselila z možem v Nemčijo ter pred kratkim rodila sina. Druga od naših mladink, ki se je vrnila z učenja v Rusiji in študira »on line«, je začela delati in nima veliko prostega časa, da bi pomagala v župniji. Drugi mladi pa še niso dovolj zreli, da bi jih lahko aktivno uporabili, in so potrebni vzgoje.

Tako večino srečanj za otroke ob sobotah vodim sam. Pred kratkim smo naredili venčke in jih blagoslovili na prvo adventno nedeljo.

Z mladino pa smo izdelali nekaj izdelkov, ki se bodo prodajali v adventu za potrebe novega centra Karitas za otroke. Otroke sem peljal na »bal angelov« v Novokubanko, ki so ga organizirale sestre usmiljenke. Tam sem imel tudi mašo na praznik čudodelne svetinje. Le dan prej jih je Marija tam obvarovala najhujšega. Ko so prišli čistiti cerkev, so ugotovili, da v večnamenskem prostoru gori in se iz njega vali dim. Na srečo so vse uspeli pogasiti in bo treba samo dobro prebeliti. Če ne bi bilo praznika, bi lahko zgorela cela cerkev.

Miklavž nas je obiskal že par dni prej in prinesel darila za družine. Nabirka zadnjega meseca in pol, ki smo jo oddali za škofijo, ni zadoščala niti za plačilo liturgičnih koledarjev. Karitasova akcija Kilogram za lepši nasmeh, v kateri smo zbirali hrano, ni prinesla niti enega kilograma riža. Pozna se, da smo v revnem delu mesta in da je ekonomska kriza tu še bolj vidna. Zato sem se odločil, da z darovi, ki sem jih dobil v žep v Sloveniji, naredimo miklavževanje za družine. Vsaka družina je nesla domov desetkilogramski paket.

Pri angleški maši smo imeli slovesnost postavitve novih bralcev pri maši. Ker se župljani angleške maše pogosto menjavajo, iščemo in pripravljamo nove bralce, ker trenutno samo oni lahko berejo pri maši; psalm pa pojejo na koru.

Tako kot povsod po svetu smo tudi mi praznovali Brezmadežno in odprli možnost za pridobitev odpustka v naši cerkvi. V ta namen smo že postavili jaslice. Pismo sem predal tudi našemu ordinariju, ki je določil, da je možno v tem času obiskati tudi

cerkev v Atbasarju, kjer so delovali Frančiškovi bratje Brezmadežne (in kjer so še vedno sestre), in kapelo sester klaris večne adoracije v Pavlodarju. Ob prazniku božiča vam želim obilno duhovnih darov in veselja v srcu.

br. Miha in bratje iz Kazahstana

Danska & Grenlandija

Dragi bralci Sporočil!

V prejšnji številki Sporočil sem zapisal: »Čeprav sem z mislimi že na Grenlandiji, se tja odpravljam šele konec oktobra. Pa bom v naslednji številki kaj več napisal o tem, kako so tamkajšnji verniki sprejeli svojega novega župnika.«

Res je, konec oktobra sem ponovno odpotoval v Nuuk, tokrat še z enim posebnim razlogom. Na mi-

sijonsko nedeljo, 22. oktobra 2023, sem bil namreč umeščen za novega župnika v župniji Kristusa Kralja. V imenu škofa me je umestil dosedanji župnik Christian Noval, ki se je hkrati tudi poslavljajal od župljanov. To je bil dodaten razlog, da je bila med mašo potočena tudi kakšna solza. No, na koncu pa so tekle tudi solze radosti in bil sem deležen res lepega in prisrčnega sprejema, ki si ga dušni pastir lahko le zaželi. Bogu hvala za take milosti!

Sedaj ko pišem ta članek, sem še v Københavnu, ampak se prav kmalu spet odpravljam nazaj v »leden raj«, kjer bom s svojimi novimi župljani obhajal božične in novoletne praznike.

Tudi letos sem bil s strani slovenske ambasade povabljen na praznovanje dneva samostojnosti in

enotnosti Slovenije na tradicionalnem božično-novoletnem sprejemu v prostorih veleposlaništva. Veleposlanik Mihael Zupančič je pozdravil vse zbrane in nam zaželel čudovite prihajajoče praznike. Druženje je bilo zelo prijetno, imel sem priložnost poklepetati z novim veleposlanikom. Spregovorila sva tudi o tem, kako bi lahko povezali Slovence na Danskem pri kakšni slovenski maši. Tukaj živi kar nekaj Slovencev, ki pa so zelo razkropljeni, in moja želja je že nekaj let, da bi vsaj enkrat na leto imeli slovensko mašo. Bomo videli, kaj bo prinesel čas, sem pa dobil novo upanje, da bi se to lahko zgodilo že kaj kmalu.

Pa naj zaključim z mislimi, ki sem jih podelil z bralci v božični številki revije Med nami, v članku Plešoče luči na nebu, ki nas spet popelje nazaj na Grenlandijo. Naslov je povezan s severnim sijem, ki je eno od velikih čudes polarne teme in je del grenlandske identitete. Plešoče luči na nebu človeka zmeraj navdušijo do te mere, da osupne. Jaz sem ta čudež doživel že nekajkrat in vsakič povzroči v meni navdušenje, čudenje in dotik Božje bližine.

Vsakič, ko imam priložnost pristati na tem »ledenem otoku«, so to zame duhovne vaje v tihoti, kjer lahko poglobljam svoj odnos z Bogom in se zahvaljujem za čudovito Božje stvarstvo ter s sv. Frančiškom vedno znova pojem hvalnico stvarstva.

Ko se v mrazu sprehajam ob morju, sonce pa me greje in čutim toploto žarkov na obrazu, lahko le rečem: »Hvala ti, Bog, za tvojo navzočnost.«

In ko sneg škriplje pod mojimi nogami in se spo-

mnim svojega otroštva, ko sem v mrzlih zimskih dneh hodil v šolo po zasneženih cestah, si rečem: »Hvala ti, Bog, za dar življenja in za starše.«

In ko ledene gore mirno plavajo mimo mene in se lesketajo v sončni svetlobi, mi srce zapoje: »Hvala ti, Bog, za tvoje čudovito stvarstvo.«

Vsi smo del Božjega stvarstva, zato tudi v naravi lahko odkrivamo Boga, ki mu gre vsa čast in zahvala. To počnem vsakič, ko sem tam zgoraj čisto blizu severnega pola, kjer so plešoče luči in ledene gore in kjer mi je dana neizmerna milost, da lahko pojem hvalnico Najvišjemu.

Lepo vas pozdravljam in vam želim, da se Božji Sin rodi v vašem srcu.

Kot bi rekli Grenlandci:

Juullimi Pilluarit – Vesel božič!

p. Tomaž Majcen

ODMEVI

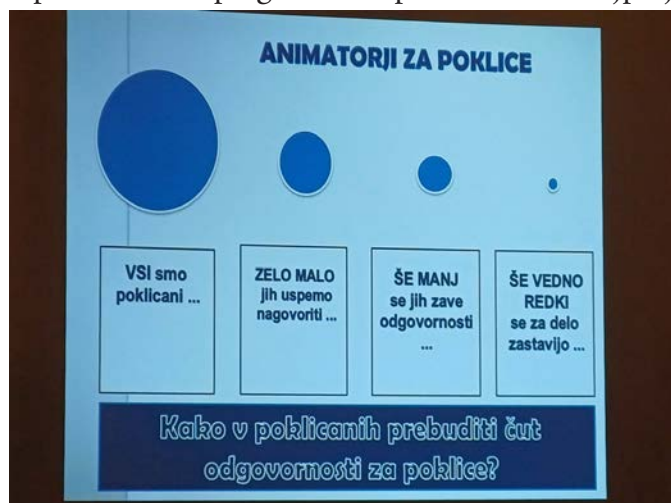
Duhovni kapitelj

Bratje slovenske minoritske province sv. Jožefa smo 24. in 25. oktobra 2023 v minoritskem samostanu na Ptujju obhajali duhovni kapitelj z naslovom Naša poklicanost in duhovni poklici.

Br. Štefan Kožuh OFMCap nas je spodbudil, da v središče svojega posvečenega življenja postavimo odnos z Bogom. V tem smislu je naša velika odgovornost gojiti osebno in skupno molitev. Življenje z Bogom ni nikoli dokončan proces. Gre za prehajanje od tega, kar sem, v podobo Jezusa Kristusa. Le tako se lahko zgodi, da bo nekega dne Jezus zmagal v meni. Zato se moramo odločiti za »močne čase« v tednu, mesecu in letu. Lep zgled nam je sv. Frančišek.

S. Štefka Klemen OSU je v svojem razmišljanju o poklicanosti spregovorila o poklicanosti. Najprej

moramo sami z veseljem živeti svojo poklicanost, ki jo je treba vedno poživljati. Šele nato lahko in moramo drugim spregovoriti, da smo po krstu vsi poklicani v različne službe, nekateri tudi v redovništvo in duhovništvo. Nagovorjene je treba spremljati, vzgajati in oblikovati.

P. Stjepan Brčina OFMConv je predstavil apostolat, ki ga opravlja med mladimi v Zagrebu in po mnogih drugih krajih. Tedensko organizira srečanje, ki je sestavljeno iz obhajanja sv. evharistije, kateheze in adoracije ter priložnosti za sv. spoved. Mnogi mladi dejavno sodelujejo na teh srečanjih, nekateri med njimi tudi odgovorijo na Božji klic in se odločijo, da stopijo na pot redovništva in duhovništva.

Duhovni kapitelj je okrepil naše bratske vezi; poživil naše veselje, da nas je Gospod poklical; opogumil nas je v upanju, da nam bo Gospod podaril novih poklicev, če bomo dosledni v našem življenju in vztrajni v molitvi.

p. Milan Kos

IZ NAŠE PRETEKLOSTI

P. Konrad Stazinski

Tokrat predstavljam p. Konrada, ki je bil nemirnega duha, kot boste videli po postojankah, na katerih je deloval. Svoje poslanstvo je začel na Ptujju ter nato pri Sv. Trojici v Halozah. Kmalu pa je bil sprejet v ljubljansko škofijo, kjer je deloval v različnih župnijah. Po upokojitvi je nekaj let poučeval latinščino v Stični, nato pa je odšel za kratek čas k benediktincem in še za nekaj let na Moravsko. V minoritskem samostanu v Gradcu ga ponovno zasledimo leta 1932, naslednje leto pa na Dunaju. Ko se je odpravljaj nazaj v domovino, pa ga je prehitela sestra smrt.

»Rojen je bil 7. decembra 1861 v Metliki. Gimnazijo je študiral v Novem mestu, jeseni 1884 je v I. letniku ljubljanskega bogoslovja med sošolci dr. Janeza Ev. Kreka, vendar je že 28. marca 1885 bil v Gradcu preoblečen v minorita in iz Nikolaja postal Konrad. V mašnika posvečen je bil 25. julija 1888, potem pa je ta Ahasver (večni popotnik) med trojiškimi kaplani začel svojo dolgo, nemirno potovanje preko naslednjih postaj:

1. Najprej je kaplanoval od 26. septembra 1888 do 30. septembra 1895 v slovenski župniji v Ptujju, kjer je po odhodu p. Benedikta Hrtiša k Sv. Vidu (1891) bil izvoljen za predsednika podružnice Družbe sv. Cirila in Metoda in bil tudi slavnostni govornik na občnem zboru. Iz Ptujja je prišel
2. za kaplana k Sv. Trojici v Halozah, kjer je ostal do 30. avgusta 1900. Potem se je dal sekularizirati in na svojo prošnjo z dne 15. avgusta 1900 bil sprejet v ljubljansko škofijo, kjer je – zopet Nikolaj – služboval:
3. kot župnijski upravitelj v Čatežu pod Zaplazom od 31. avgusta 1900 do 8. aprila 1902, ko je šel
4. za kaplana v Staro Loko od 9. aprila 1902 do 19. novembra 1903. Nato je bil:
5. župnik v Planini pri Vipavi od 20. novembra 1903 do 31. julija 1907,
6. kviescent v Trbojah pri Smledniku od 1. avgusta

1907 do 30. septembra 1908,

7. župnik v Črnučah pri Ljubljani od 1. oktobra 1908 do 11. julija 1913,

8. župnik v Smledniku pri Kranju od 12. julija 1913 do 31. januarja 1915,

9. med svetovno vojno spet začasno upokojen je bival kot "valetudinarius" (bolnik) na Primskem pri Kranju od 1. februarja 1915 do 14. marca 1919, ko je postal

10. župnik v Velikih Poljanah pri Ortneku, kjer se je s 15. septembrom 1922 dal upokojiti. Po stalni upokojitvi je

11. več let (1922–1927) poučeval dijake v stiškem samostanu latinščino in grščino, ki jo je izvrstno obvladal. Odtod je šel po vrsti

12. v benediktinski samostan St. Lambert na srednjem Štajerskem (1927),

13. na Moravsko, kjer čas in kraj bivanja ni natančno znan,

14. v Gradec, kjer ga 1932 najdemo v minoritskem samostanu kot p. Avgušтина,

15. in naposled v minoritski samostan na Dunaju, kjer je pomagal v dušnem pastirstvu. Umrl j(e) v torek dne 9. januarja 1934 nenadoma v Königsbrunn na Nižjem Avstrijskem, kjer se je mudil v župnišču na ekskurzu.

Njegove zemske ostanke so prepeljali na Dunaj in jih položili na mrtvaški oder v krstni kapeli župnijske cerkve sv. Trojice (8. okraj, Alserstrasse). V petek 15. januarja 1934 je bil slovesni requiem ravnotam, nakar so ga pokopali na osrednjem dunajskem pokopališču v minoritsko grobnico. Bil je zanimiv družabnik, dober govornik, mož dobrega srca, a silno nemirne, nestalne, razburljive narave, ki ga je gnala iz kraja v kraj. Pravi večni popotnik, ki ga je dohitela smrt prav v času, ko ga je zopet vleklo v domovino.*

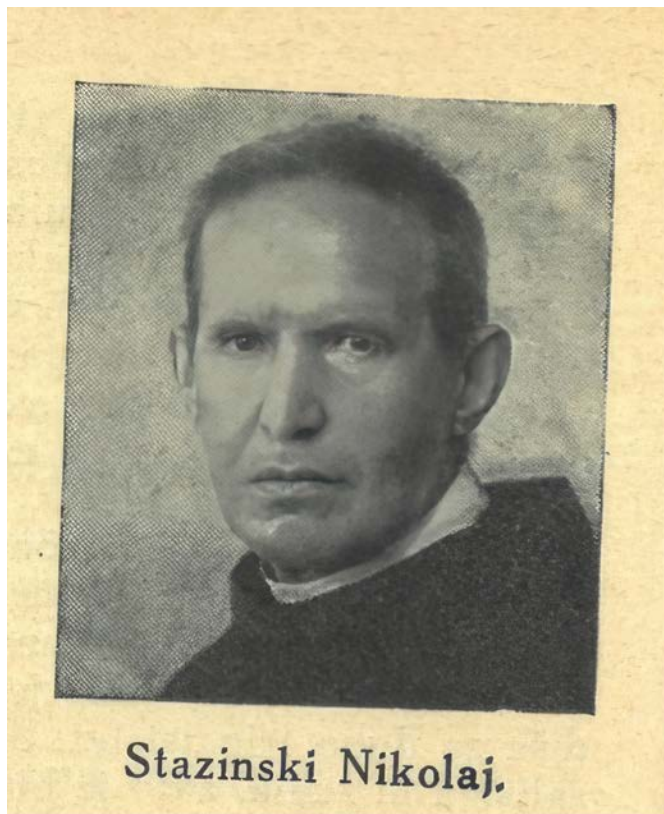
V "Slovincu" 14. januarja 1934 je znani pevec duhovnik Franjo Neubauer posvetil pokojniku pesmico, ki dobro karakterizira tega nemirnega večnega

popotnika, kateri je daleč od svoje domovine našel svoj poslednji dom.

Nikolaju Stazinskemu:

Visok, zravn, glasan,
a vedno nemiran
iz kraja v kraj hiteč,
sedaj ne blodiš več. –
Morda te razumeli nismo,
ko je tožilo tvoje pismo
želeče spet drugam, nazaj.
Odpusti zdaj nam vsak smehljaj!
Ah marsikteri poštenjak
prijateljem se zdi čudak,
on pa sedi v skriti sobi – plaka.
Željan vprašuje dan na dan,
zakaj je zemlja, družba taka,
zakaj na svetu božjem tem
drugače, lepše, boljše ni?
In tak po svetu vsem hiti,
povsod izbira, gleda, išče,
da morda vendar kdaj ih kje
našel bi mirno bivališče.
Zakaj le išče, sam ne ve.
"Saj mora biti sreča!" – sanja
in večni ga nemir preganja.
A kamor ga zanese pot,
le razočaranje povsod.
In spet drugam, do novih zmot,
a vedno, vedno le naprej ...

Prispel si preko zemskih mej.
Tako je višja moč sklenila,
da ne prinesemo ti rož,
da bo tujina te pokrila,
da tam vstajenja čakal boš.
Obstalo je iskanje živo,
utešeno miruje zdaj,
ker srečo stalno, neminljivo
in mir deli ti večni raj.«

Slika iz Koledarja MD 1935, str. 82.

(Iz: Zgodovinski opis župnije Sv. Trojica v Halozah s podružnicami v Podlehniku, Sv. Duhu in Novi cerkvi. Dekanija Zavrč. Vinko Munda, str. 81–82).

* Sledil je zapis: *Koledar M. D. za 1955, stran 82., kjer se nahaja tudi njegova slika s kolarjem.* Pravilno: Mohorjev koledar za leto 1935, str. 82. Za podatek se zahvaljujem gospe Dorici Emeršič in gospe Miri Petrovič iz Knjižnice Ivana Potrča Ptuj.

Pripravil:
p. Marjan Vogrin

*Najvišji Oče nam je iz nebes
po svojem svetem angelu Gabrijelu oznanil,
da bo njegova Beseda, tako zelo vzvišena,
tako sveta in tako veličastna,
prišla v telo Device Marije.
Iz Marijinega telesa si je privzela
resnično meso naše človeškosti in krhkosti.
Čeprav je bil bogat nad vse,
je vendar hotel na svetu zase in
za preblazeno Devico, svojo mater,
izbrati uboštvo.*

Sv. Frančišek Asiški – Pismo vsem kristjanom

Blagoslovljeno praznovanje božiča in vse dobro
v novem letu 2024 vam želimo bratje minoriti